

REVELESEN

Ta yokwowa saiir wînkiyin inkamin Jonkin, Jisisni mii kigna miriyyin inkamin siya. Ti Jon nwîruwan yipikin Jisisni yai win kibikibiyim sim niki wînkiyin mi yokwo kwoimim siir inigi nwoki ikim sasa kinaargin ti Jonin. Mi iiya Jon siya waibiyie namwoiuin siya inkamin maeyauwa mii biyie miriya saiir hir hiugripkikaiiyin siir hiriinan nwokin iiya siya mhiuisimin Patmos nikiuwiyyin whii komii saiir whii idopwoniya nîdwomaiyyin siir nwowa. Mi siirin kimidiniya Adi Komii siya tirkî nhwonan whinkigmimikim mi siirin kimidiniyan Jisis siya yiisiimauu dimintaeminim mhoiyya nimbinianim simiirin. Mi Jisis siya dimintaeminim siya kigim simiir boinkikin siirin siya simiirin yokwoni winaowidim mi iikamim naengwo tibmiiyim piugan iriiyar kwiso sowiirim simiirim hauugiyim. Mi yokwo iriiyar kwiso siya wînkiyim simiir mhoiyan, mi ti dimin taeminim mhoiyya nimbiyamanim yim siir nhwokar kigmimikim. Mi iiya hik komii aeya nimbiyamana, Setan siirin wi Jisis siya nokwokopougigi. Mi om Jerusalem winin yio wi panin panina namisi imbiyami. Mi ta hiriinan saiirsika tiriiginim yipiki simiir inigim ta yokwowa iikamim yipiki omwaiwaiyayokiyikanim simiir inigi nwowa saiirin wi wara nwo rani. Niingaka. Iriig.

¹ Ta yokwowa kara dimin taeminim yipiki Jisis Krais siya niisiimauuim kariir simiir win

boñkikin. Biigibiiyin Adi Komii krímiir Wanin siya ti digworaekwo ímiirin Jisis Krais siir niisiimauugin. Mi simiirin siya wi hiriinan saiirsi nwoki ísiimauuim siir miyan kamim krímiirin, ti dimin taeminim nimbinisasauwanim. Mi Jisis Krais siya yikropki Adi Komii siir paekwosimín Jon kariiram siir miyan inkamin mi ti dimin taemin ímiirin kariirin siya wi hiriinan saiirsi boñmimauuwi.

² Mi Jon Kara ti dimin taeminim simiirin ha kigin mi ti yaiyim yipiki kariir wiingar wakaeyim, simiirin yim yokwoni kara bidi winkiyim. Mi ti yaiyim Kara winkiyim yim Adi Komii siir yaigim mi sima irriipa hiriinan Jisis Krais siir warargin.

³ Mi iikamim ti yai ímiir mwaini mi Adi Komii siir iikam nhírim sima simiir wakaei mi sima whiekakarin wi maírgimaírga nwowi. Mi iikamim ti yaiyim yipiki Adi Komii siya türkiyanim mhoiiya nimbiyamanim simiir wakaei mi sima simiiram naingwo tibmii kiini mi simiirin wadie tiri mi sima wi maírgimaírgar nwowi. Dimusi rani, iiya ti dimin taeminim sima nimbiyamana ya ini kingiin nnowowa. Iriig.

Jon siya yokwoim Adi Komii siir iikamim om irriyar whiso simiir hiranim simiiram winkika

⁴ Kara Jonkin, ta yokwowa kara winkiya saeya Juda iikam nhírim Adi Komii siirim ti om irriyar whiso simiir hiranim nu haímii Esia hiranim wi kímiiram wín hauugi. Kara ha naingwowi tiki Adi Komiiyin yipikin biayar nnowin mi ti tariinan mi owin mi mhoiiya wi hiriayar swoki oyokiyokiyanin kímiirin wi wadie siya nnowaiginiawi mi kima wi

iripar nwoki ingwomamair aekiyamim naeyiu miyikin yipiki iinsii iriiyar whisa nwowin siya siir whwonkam ida nokwowi ipiiya yipiki Adi Komii siya nidwokaiya iikam krimiir kigirkakam, kimiirin wi wadie siya nwowaiginiuwi mi kima wi iripar nongwomamair aekiyami.

⁵ Kara ha naingwowi, sima mi Jisis Krais siya kimiirin wi simar kinsiin haiginiuwi mi kima wi iripa nwoki ongwomamair aeyim. Krais siya Adi Komii siir yai imiirin bidiyar sibgu anaakninkii haiginiuwin. Siyaargin inkamim yipikin biigi bii Adi Komii siya hidninsiin idwowin siya naonama saiir mhoiiya mi siya ini omwaiyar swoki waiyayokiyokii. Siyaargin inkam komiigii komiyyin, yipiki wi ikii inkam komii komiyyim yipiki wi ti nuan iikamim simiir kigirkaki, simiir kigirkakanin. Siya krimiiramar naingwokwonanaeikin mi dimin biyeyim krimiir kwoinau nwokaiyim siya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Dimusi rani, siya bidi ikii aowin mi siir nhieya bidi mi aokiinainama.

⁶ Siya krimiirin hiriinan minam tirkin, krima siir piugana saiir inkam komii komii nwowim. Mi krima yapa yapa nwonira Adi Komii siiramim iikam nhirim simiiram kwisboin pris inkamim sima tiriya saiir hiriinan. Mi krima wi siir Adin siir dimin taemimin yipiki Adi Komiyyin wi simiir nwoki tirim. Kara ha naingwowi, Jisis Krais siya wi inig komiigii komii iirar haii mi siya wi iikam imiir kigirkaki mi siya wi kirie komiigak hiriayar nwoyokiyokikaeyami.

⁷ Kima wakae, Krais siya wi waua saiir nidwokainaiini. Mi iikam whiekakim mhoiiya

sima wi siirar kigwini. Ihi, tiki Juda iikamim yipiki yaii ninii kamim simiir tirim siirin tidiyini sima ninkin irinu aokiyam mi sauni sima mi itam sima siirin wa mi kigwini. Mi iiya siya niti mi iikam whiekakim ti nuin siir tiranim yipiki siir karamae nwowim, sima siir kigwini mi simiir kwoinim wa naingwo ididwini mi sima wi nhaminhami nou rani. Ta yaiya yai kaimwoka.

8 Mi Adi Komiiyin inig komiigi komiigakin siya ha boinkin, dimin taeminim simiir biigi biiyin ini karar ywowin mi iiya sima nimbiyama an kara tapaiirin hiriyyar nwokin mi an kara tapaiirin wi hiriyyar mi owi iiya sima digii. Siya wi kirie hiriyyar nwoyokiyokiakaeyami inokkinokin mi ta siya nwowa mhoiya siya wi hiriinanar swoki owi.

Nhwongan Krais siir whinkig ieya.

9 Kara Jonkin, kara Adi Komii siir piuganim kimiir inkam nwirkin. Dimusi rani, krima ini Jisis Krais saikar yamasukikinim mi iikamim krimiirin dimin biyie asi tiri. Mi krimiirin Jisis siyar whinkinsiis haiginiugun krima hik ti dimin bibiyieyim simiirsi haiya. Mi iripi hiriinan, krima tariinanin ini iripa siir piugana saiirrarar nwowim. Mi an kara Adi Komii siir yaiya saiirin iikam imiir bidiyar mi boinmimauwin. Dimusi rani, kara simiirin Jisis Krais siir boinmimauugun mi sima kariirin ha nonkwowim mi sima kariirin kimidiniya nu haimii whirin whii idopwoniya niqwomaiyin Patmos dapiyin siir hir yatkiniugig.

10 Mi biri kimiminkikin, Biyan Inkam Komii siir iiya Adi Komii siir naeyiuin ina yitin kariir kwoinau tiriir mi kara nhwo ha whinim mi karar wakae inkam nwirin kariir digiuwa boinkiyin,

siya pranae pranae b̄i kauwok bōnkikin mi siir yaiya kingiin kingiin b̄i nieyoknakika hapi kidgi maskika.

¹¹ Mi kara siya bōnkiya hiniin saiir wakaekiyin, kira dimin taeminim kira kigim yokwoni winpriginaowid. Mhōiya kira simiir kigi mi kira simiirin wi iikamim yipiki Adi Komii siir piugana sairrim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apiyim ti om irriyar whiso simiir hiranim, Efesas, Smena, Pegamam, Taiataira, Sadis, Filadelfia mi Leodisis, wi simiiram hauugi.

¹² Mi kara ina iyaeyimiyokaokiyin, yipiki ti kariir bōnkiyin siir kigam. Mi ta kara niyaeyimiyok kaoa saiir mhōiya, karar kigi, yiuks id irriyar iso golni nonkwokwowim hirar nwowi.

¹³ Mi ti gol yiuksidim simiir bopwonau nokwokaiyin irin, yio ini inkamnan ywowin. Mi yius bribriya siya niiya ini siir iga hirar yauuni tioiua. Mi piuopa siya mi kikoga ya golni mi onkwokwoka mi ya ini siir ii aiirar kwakikogriowa.

¹⁴ Mi siir mwoin mi kan aka yo ini wau whisinana ywowo mi siir nhwowo yo ini paenan yiyakiyo. Mi siya dimin taeminim iikam krimiir kwoinau nwokaiyim wi hiriyyar priikig imoki.

¹⁵ Mi siir iga kwiso yo ini aeyinin yipiki inkamki nanagiiyin paenau mi ha niuyakiyyim, hiriinan niuyakiko. Mi kara siir yai aiir wakaekiyin mi siya pranae pranae b̄i bōnkikin, ini opa mhiuanki naokiinaiiniya ini saiir hiriinan ywowa.

¹⁶ Mi siir ina iniga nauun irriyar iso simiir yonkwo. Mi karar mi kigi nhirda yipiki mirmii mirmii iokakinar nwowa siir yai hirankar kiniwokitkinaninii. Mi siir whwonkamin bieyin nabie

bopwo whwowiyin siir hiriinan niuyakikin.

¹⁷ Mi iiya kara siir kigiyin mi kara ini siir igmiiga kingiinar yakai igrarkinam inkamin yipiki naonamiyin siir hiriinan. Mi siir iina iniiiga kariir nonkwokiya mi siya ina boinkiyin kariirin, kipi nidiid. Kara ti inkamin yipiki dimin taemin ima nimbiyam karamae niki owa ha nwowin siya mi kara wi wadie hiriayar swoki oyokiyokiyami.

¹⁸ Karaargin omwaiyar swoki waiyan. Biiya kariir kam ima nisomaokiyin mi kara ha naonamkin mi kira kariir kaoki, kara wi hiriayar nwoyokiyokiakaeyami. Kara kirie ina nonkwowin iikamim yipiki naokaowim simiir tirkianin paeni omin siir namam mi Adi Komiini omin siir hiriir mi ikropkiyam simiirin, wadie sima sibgu okiyamam.

¹⁹ Mi kira ti dimin taeminim kira kigim simiirin yokwoni winaowid dimin taeminim ti tariinan tirim mi dimin taeminim mhoiyya nimbiniyan ikim.

²⁰ Mi nauun iriiyar iso yipiki kira kigim kariir iina inignau nidwokaiyim mi gol yrukid iriiyar is iko, yim hindara nikrigim. Nauunim yim ti om iriiyar whiso simiir hiran inkam komii komii ima yipiki Adi Komii siir piuganim simiir iikamim ti om iriiyar whis owiir nwowiyim simiir kigriraowiyim yim sima. Mi gol yrukidim yim iikamim ti om iriiyar whiso simiirim yipiki Adi Komii siir kigna apiyim yim sima. Iriig.

2

Jisis siir yaiya Adi Komii siir iikamim om Efesas hiranim simiir boinkin

¹ Mi siya kimidiniya kariir boin, kira ti dimin taeminim simiirin yokwoni winki inkam komii komiiyin yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir piugana sair iikamim simiir kigirkakiyim om Efesas hiranim simiiram. Kira ti yaiyim simiir winki, kara Biyan Inkam Komiigin, inkamim yipiki nauun iriiyar iso sim nonkwowin kariir inna inig aiir. Kara ini iikamim nu ha'mii Esia warauranim ini kimakar napriririn mi wim kima ini ti yukid iriiyar iso simiir hiriinan ywowim.

² Kara bidiyar yinokninkinin miya bidiu bidiu aoanii kima nanaeya mi kimiir kwoin komiiyin sairam mi aingwown. Mi an kara ina ninokninkinin wim kima iikam bibiyeyim simiiram naingwo rani mi wim kima tiriiginim yipiki inokinokin aposel inkamnan niksisaeyim simiirin bidiyar mi kinankiuim mi dimin taeminim sima boinim mi sima tirim simiirin bidiyar mi wakaeyim mi kima simiirin bidiyar mi hidim mi kima bidiyar mi inokninkinim hiniin, sima aposel inkam tani yim niksisae inkamkim.

³ Mi iripi hiriinan, kima kariiram in nhami nhami bi naingwo tibmii kiengim mi kima kariir kinsiis haiginiuwamin bidiyar mi miriyyim mi kima piugi bi piyaokim.

⁴ Mi kara kimaka ma'rgima'rga nwo rani. Dimusi rani, ti dimin taemin imiirsika. Biya iiya kima biigi bii kariir yai aiir wakaeyokna apa, kima kariiram in pranae pranae bi naingwokwonanaeikim mi tarinanin kima kariiram in kimii naingwokwo rani.

⁵ Miya yipiki biya kima miriyya kariiram mi ha naingwokwonanaeiya kariiram, sairam ti

swoki aingwoki. Mi kima nikiigya sairam ti swoki aingwoki, kima siyu biye iirin digiumii haimriiyugig. Biya kima kariaramin nhami nhami bi naingwokwokim mi tariinanin kima ini hindarar yikii iuguskiyim. Mi kima dimin taeminim biigi bii kimar nikapim simiirar ti swoki ap. Mi kima hiriinan tir karamae nwowi mi iya kara niti, kimiir nonkwobumbuninkinam, kimiirin wi kimiir yukidim simiir hiriinan kara kisisana haigini mi sima wi maeyaua sima nwowa wi sair nwo rani mi kimiirin wi kara nonkwobumbuninkini.

6 Mi dimin whirin kara naingwokwowyin kima napam yio ti si, kima dimin bibiyeyim yipiki iikamkim sim napim Nikolaski si tirim simiiram kipi naingwo. An kara iripi hiriinan ti digworaek-wowim yipiki sima tirim simiiram mi aingwo rani.

7 Kima wakae mi sibgu daingwo omok ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiuin siya boinmimauuwim kimiir, wigkam kima yipiki siir yai imiir wakaeyokna apim mi iikamim yipiki hiriayar nikap hougwokripkaiyim ti dimin biyeyim yipiki kimiir kwoin imiir kiyaiyim simiir mi mhoiiya Adi Komii siya kimiirin wa kigninkinkii siir numir aiir namamin mi kima wi paenidin yipiki kimiir whinkinsiis haiginuwanin wi siir naei inokinok hiriayar nwoyokiyokiikaeyamam. Iriig.

*Jis̄is siir yaiya Adi Komii siir iikamim om Smena
hiranim simiir boinkin*

8 Kira ti yaiyim simiir winki inkam komii komiyyim Adi Komii siir piugana sair iikamim simiir kigriraowiyim om Smena hiranim

simiiram. Kira ti yai imiirin wi hiniina winboinki, tiki yaiyim yim kariirgim yipiki biiyar nwowin iiya digworaekwo ima niki imbiyam karamaeyar niki owa mi kara wi hiriayar swoki oyokiyokiiyami. Kariirin inkamkar bidi iki isomaokiyin mi kara ha naonamin mi kara ina swoki insiin idwowin. Mi ini omwaiyar swoki waiyan.

9 Kara biiyar ninokninkinkin, warı dimin biyieyim ti tariinan kimiiram nitim simiirin mi kara ina ninokninkinin iikam kima paeprikabgim mi kima dimin taemin hiri hiri karamaeka. Dimusi rani, wim kima kariir wakaeyokna apkim. Mi wim kima Adi Komii siir dimin miyyik miyyikim simiir nonkwokim. Kara ina ninokninkinin, yai bibiyieyim iikamim kimaka ninkikinim sima boinim simiirin. Sima ti hiniina boinkim, sima Adi Komii siir piugana sairgisair Juda iikamkim. Mi kara pi ti hiniina boinkii, sima Juda iikam kingikiin tani sima Adi Komii siir bi wakaeyokna apkim, yim Setani piugana sair iikamkim.

10 Ti dimin taemin biyieyim ti iikam bibiyieyim sima tirim kimiir simiirsi kipi nidid. Wakae! Ti iikamim simiir kwoinim wi Setan siya kiyaii mi kimiir nhirim wi sima hajji mi kimiirin wi maeyauwa mii biyie miriiya wi sair hiugripkikikaigii. Mi ta hiriinan siya kinankiuwi kimiirin, yio wi minam kinankiuwi, kima wi kariir namisi wakaeyokna api, iyie? Wi kariir wakaeyokna ap rani. Sima kimiirin iiyim wi iuura tibumbuninkin haiginiuwi. Mi iriipi hiriinan sima kimiirar mi isomaowamar minki windi, kariiram in wi hiriayar daengwo tibmii kinn kripkai. Mi kima hiriinan tiri mi kimiirin wi kara tirkii,

hiriyyar nwoyokiyokiikaeyamam Adi Komii saika.

11 Mi kima ti Adi Komii siir piugana sair iikamim, kima wakae mi sibgu daengwo omok ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiuin siya boinmimauuwim kimiir simiiramin. Mi iikamim yipiki iinokinokin dimin taeminim kimiir kwoin imiir kiyaiiyim simiir nikwowaissii mi mhoiiya ti dimin bibiyeyim paeniyim, yipiki wi iikam imiir nuwi, sima wi ti hiriinan iikam kibikibiyim wi kimiir wara nimpimpars tani. Ningaka. Iriig.

Jis̄is siir yaiya Adi Komii siir iikamim om Pegamam hiranim simiir boinkin

12 Kira ti yaiyim simiirin yokwoni winki, inkam komii komiyyim yipiki Adi Komii siir piugana sair iikamim om Pegamam hiranim simiir kigriraowiyim simiiram. Kira ti yai imiir winkii mi wi hiniina boinkin, tiki yaiyim yim kariir yaigim, ti inkamin yipiki kamkiuin si nonkwowin, yipiki mirmii mirmii iokakinar nwodigo.

13 Kara ina ninokninkinin omiñ kima nwowiyin ti om komiyyin Setanki si nitin, siya kigirkakiyin mi kima war i om iirar mi oki windi, wiñ kima kariir yai aiirin wa sibgu wakaeyokna aingwo tibmii kiini. Mi takia iya inkam biyeyin siya nimpimpars kariir miiyan inkam kibi iir Antipas yipiki kariir yai aiir boinmimauuwin iikamim simiir mi sima siirin ini war i omiñ kima nwowin ini siir waraur yisomaowin, yipiki Setanki si nitin, iikamim sim kigirkakam. Mi kima kariirin digiumii bi haimriiyugim kima kariiramin hiriyyar wakaeyokna apkripkaigim.

14 Kima wadiyeaigim mi an kara kimaka ti digworaekwo nhirim simiirsiyin maigimaigra nwo

rani. Kimiir iikam nhirim yipiki kimaka waraur nwowim om Pegamam yim sima Belamni dimin teaminim sim napikim. Mi bidi bidiniyarin, siya inkam nwirin Belak nikuiwyin siir yiisiimauu, siya Isrel simiir iikamim simiir kwoinim wi panin panina nikpitmai mi sima wi dimin biyie tir karamae ha niktiowim. Sima naeyim yipiki inkamki ninkin imiiyaeyim uridyiu bibiyeyim sim, simiir bidi yaeyim. Mi sima ha namim mi sima kimidiniya hii wig imakar priinanaeyam.

15 Mi kima ti hiriinan iikam bibiyeyim kimaka waraurar mi owim, ini hiriayar mi kigninkin owim. Yim sima yai bibiyeyim yipiki Nikolasni iikamim sim nowomwarkaiyuwim simiir napikim.

16 Mi kima warit dimin biyeyim kimiir waraur nwowim simiirin digumii haimriiyugig mi kimiir kwoinim ti kisina haigi mi simiirin kimiir warauranki ti nhinikrropkisasauugi. Mi hiriinan tir karamae nwoyi, kara nit, kara wi ti inkam hiriinanim yipiki ti yai bibiyie imiir napim wi yaii simakar ninii. Mi kara yaiya wi kariir yaigyaigar kaokwo boinkii mi sima wa namkii. Mi simiirin wi sima nonkwoninwomwirninkin haiginiugigi yi ti kamkiu iisrika, yipikin wi kariir yai tiranki nit.

17 Kima wakae mi sibgu sibgu daingwo omok ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiu ieza hauuwim Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir. Siya ti hinina boinkin, yipiki kima ti dimin biyeyim kimiir kwoin imiir kiyaiyim simiirsiyin hiriayar nokworinukripkaii mi kimiirin kara wi yaeya dimin miyik hauuwi, diminin mananin yipiki ti kariir om tirar nikti haigiprakaiyin. Kara kimiirin ti dimin hininim sim hauuwi mi ti si-

iya whisinanın yipikin yaeya inig sima winkiyin yio wi warar ninkin hauugi mi ti inigin sima winkiyin yio wadie ieyairgin. Tiki siiyan yio min niisiimauugin kara kimiiram naingwokwonanaei. Mi ti siir inigin wi inkam nwirki swoki inokninkin tani. Niingaka. Inkamin ti siiya iir haiyin wi sasar ninokninkini siir inig iiirin. Iriig.

Jisis siir yaiya Adi Komii siir iikamim om Taiataira hir nwowim simiir boinkin.

¹⁸ Kira ti yaiyim inkam komii komiiyim om Taiataira hiranim yipiki Adi Komii siir piugana sair iikam imiir kigirkakiyim simiiram winki. Kira yaiyim wi ti hiniin yaiyim sim winki, kariir nhwona nhiso paenan niuyakiko mi kariir iga kwiso kirieko mi wadieyaирgo yo ini aiyinin yipiki whisinan nwowiyin mi ha niuyakiyin yio ini siir hiriinan yiuyakiyin.

¹⁹ Kara dimin taeminim yipiki kima tirim simiirin ina ninokninkinim. Kara ina ninokninkin kima iikam nhiramin ina naingwokwonanaeyim. Kara ina ninokninkin, kima kariir yai aiirar sibgu wakaeyokna apikim mi dimin miiyikar mi tirim mi ha mi itmaihougwokripkaiigim dimin bibiyeyim kimiir tiriym yipiki ti iikam bibiyeyim sima ninkikin tiriym kimaka mi ti dimin taeminim ti tariinan kima tirim yim ini wadiek i wadie ywowim. Yim ini dimin taeminim biigi bii kima wakaeyokna apim yim ini simiir haiburim.

²⁰ Mi dimin taeminim kima tirim yim wadiekim. Mi kara maирgimaирga nwo karamae kimaka dimusi now rani, ti dimin whiruwan siirsika. Taka wig biyieya yipiki wig biyieya min dapiya Jesebel

saiir h̄iriinan nwowa, yipiki ha niksaes boina saeya profet wiga mi kima saiirin k̄imidiniya h̄iriayar mi kigninkin okripkai kimaka waraurar saeya boin saeya profet wiga. Mi iikamim simiir kwoinim yaiyim saeya boinim simar mi kiysi. Saeya minam boinmimauuga iikamim yipiki sair wakaeyim simiir kiyipsibgiyim mi sima pi dimin biyie nwoki tirim mi pi hii min nwoki priininaeyim mi naeyim yipiki kamkim sim ninkin imiyyaeyim uruwai siyaowaini simiir bidi yeayim.

21 Kara ii nh̄irim sairam bidiyar mi imbinim saeya ti dimin biyieyim simiirin digiumii haimriiyugigim mi saeya h̄iriinan tiram bi naingwoka.

22 Mi h̄iriinanki niuwi, ta wig aiirin wi kara nipiimpari mi iikamim yipiki sair wakaeyokna apim, yim wi kara tirkii kara nonkwobumbuninkinam mi ma minki niiyam mi sima wi maergimaergakak nwo rani.

23 Mi sair yinisisimim yim wi kara nisomsom aokao digii. Mi wim kima iikamim Adi Komii siir piugana sairim yipiki kariir wakaeyokna apim, iki hinda tindanim wa ninokninkinkii ta saiirin, kara dimin taeminim iikam k̄imiir kwoinau nwokaiyim simiirin ina ninokninkinim. Kara dimin taeminim k̄imiir kwoinau nwokaiyim simiirin ina ninokninkinin mi kara wi dimin kibi iirar namisi tiri, iyie? Wi dimin biyie tiri k̄imiirin.

24 Mi wim kima Taiataira warauran iikam nh̄irim, wim kima sair yai bibiyie imiir bi wakaeyokna apkim. Kima sair bi wakaeyokna apkim ti dimin taeminim yipiki iikamkim sim boiniyim hiniin Setani dimin komii komiigim. Mi kara k̄imiiramin, wi yaeya mi gwir boin tanii, kima

kariiram miriiyim. Ti miyiim kara kimiir boinim, sima simaargin yim simiirin kima wi digar nwowi kima tiri.

²⁵ Kima ti yai kibiyim ti tariinan kima napim simiirin hiriayar sibgu apripkaii mi iiya kara swoki iti, kara wi idowiiyar nimbin.

²⁶ Mi kima iikamim yipiki wi hiriya nitmaihogwokripkaii, ti dimin bibiyeyim kimiir kwoin imiir kiyaiyim simiirsi mi ti hiriinan iikamim kara kimiirin wi kirie hauu haiginuwi. Mi kima wi ta hiriinan sairksi kigirkaki, ikki iikamim iki omom hinda tinda nwowim simiirin.

²⁷ Mi dimin taeminim yipiki kara nimbinim kimiir, kima tiram, yim ti dimin taeminim kariir Adin siya nimbinim kariir yipiki kara tiriokiyokiiyim, simaargin. Mi iikam kima wi iikam imiir kigirkaki mi sima wi yaeya om swoki kisina o rani, kimiir kigirkakamin. Simiirin wi kimar kigirkaki mi wi kimar nikwowaissi ti inkamin yipikin paekop nokwowin mi haua sae nikimkirkiyin mi misimira ha nwokiyin sair hiriinan.

²⁸ Mi ti dimin taeminim kara wi kimiir hauugi mi ti nauunin ninomor kouwanin yipikin piunok whwoyayakwokiyin siirin wi warar ninkin hauugii

²⁹ Kima wakae mi sibgu sibgu daengwo omok ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiu ieya boinim, Adi Komii siir piugana sair iikamim yipiki siir yai air wakaeyokna apim simiir. Iriig.

3

*Jisis siir yaiyo Adi Komii siir iikamim om Sadis
hir nwowim simiir boinkikin*

1 Kira ti yaiyim inkam komii komiiyim om Sadis hiranim yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir piugana saiir iikam imiir kigriraowiyim simiiram winki. Kira ti yai hininim sim winki. Ti yaiyim yim kariir yaigim yipiki Adi Komii siir naeyiu kibi iriiyar nwiso simiir hiriinan kara nonkwowim. Mi nauun iriiyar iso yim ini karar mi kigriraowim yipiki war iinkam komii komiiyim yipiki Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir kigriraowiyim kara kimiirin ti yaiyim simiir boinmauugin. Kara ina ninokninkin iikam whiekakim sima kiriirin ini hiriayar naingwowim, kima mii wadie aiirar mirii mi kariiramin ina naingwo tibmii kinnim. Mi yi ini niingga ywowim wim kima inkamin naonamiyin si hinin nwonamkim kima kariir dimin whir bi swoki tirmintirminkim.

2 Kima piu nhinmii kinki mi ti dimin taemin imiiram ti sibgu aingwo omoki, ti Adi Komii siir dimin taeminim yipiki war kimar nik apkripkaiyim, kima simiirin kima kimar ti sibgu kiriimdiyu haigina mi simiir sibgu ap. Mi ti dimin taeminim war kimiir kwoinau nwokaiyim yipiki kima napiyim yim ini inkamin yipiki naonamiyin ini siir hiriinan ywowim. Siya wi dig nwo rani. Kara ti dimin taeminim kimiirin dimusi boin tani, kara dimin whirmiin whirminsim bi swoki kigminkigminkin war dimin taeminim kima tirim simiirin mi kariir Adi Komiiyin siya wi ha boin tani, sima wadiekinaргim. Niingaka.

3 Ti swoki aingwoyokiyokiigi biiya iiya biigi bii kima wakaeya kariir yai kibiyim kima simiir sibgu apamar mi aingwokim. Mi tariinanin kimiir digiuim ti dimin taemin bibiyieyim simiirin

digiumii haimriyugigim mi tariinanin kima ini yai kibikibiyim yipiki biiya kima nikapim ini simiir swoki wakaeyokna apim mi hiriiran tir karamaejiswo, kara wi hiiyan inkamnan niti, kara wi kimiir boinmauu rani, iiya kara nitana. Mi kara niti, kimiirin wi kara nonkwobumbuninkini.

⁴ Mi kimiir iikam nhirim om Sadis hiranim, wim kima dimin biyie warbi tirkim wim kima iikam wadiiekim, wim kima ini yuisa haingitiropkaiya yipiki iikamkim sim kaiiya ini sair hiriinan ywowa. Mhoiyya kima kanaka nwowi, nim krime wi dimin taeminim whisinanim wi simiir nii mi krime wi iripar napririri. Wim kima wi ti hiriinan tiri. Dimusi rani, wim kima dimin whirki bi kimbawi iikamkim mi kima Adi Komii siir yai imiir sibgu wakaeyokna apikim.

⁵ Mi wim kima iikamim ti dimin taemin biyeyim kimiir kiyaiyim simiirsi hiriayar nokworinukripkaii mi Adi Komii siya kimiiramn wa kiwakii, ti yuis whisinanim simiir niiyamin mi kimiir inigim yokwowa Adi Komii siir om hir nwowa sair nwowim yipiki ha boina inkamin naingwo tibmii kinnin sair hiranki wi nianaki rani. Mhoiyya kara wi ti inig imiir haii mi simiirin kara wi kariir Adi Komii siir boinmauuwi kariir Adin mi wi siir paekwosim ima boini, tiki iikamim kariir yai imiir wakaeyokna apkim mi sima kariir iikamkim.

⁶ Kima ti iikamim kima wakae mi kima sibgu daingwo omok, yaiyim yipiki Adi Komii siir naeyiuin siya boinim Adi Komii siir piugana sair iikam imiir. Iriig.

Jisis siir yaiya Adi Komii siir iikamim om

Filadelfia hir nwowim simiir boinkika

⁷ Kira ti yaiyim inkam komii komiiyim om Filadelfia hiranim yipiki Adi Komii siir piugana saoir iikam imiir kigriraowiyim simiiram winki. Kira ti yaiyim simiir winki, tiki yaiyim yim kariir yaigim, inkamin yipiki dimin whirki kimbu karamae nwowin mi kaimwo kihngikiinin. Kara ti siya inkamin yipiki kirie komiigakin yipiki bidi bidiniya Devidgi si haiya. Kara om kibiyin Jerusalem nikiuwiyin siir anowin bidi haiwaokiyin mi ti anowin kara haiwaokiyin siirin inkamki haiginikouwim wi digmindsightmin swoki o rani. Mi kara siir haiginikounami, siirin wi inkamki haiwao rani, ti yaiyim karakikarar boinkikim iikam kimiiramin.

⁸ Kara dimin taeminim kima tiriym simiirin ina ninokninkinim. Kariir wakaeki ti iikamim simiir kwoinim ti kara kiyaiyim yim ini anowin kara haiwaokiyin iikam kimiiram hinda tinda namam Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwamam ini siir hiriinan ywowin. Mi iki iikam nhirim ti ano iiriin kimiirsi haiginikouwim wi dig nwo rani, kimiir nikiduwam ti dimin taemin imiir tarsi. Kara ina ninokninkinim kima kariir kireya saoirin komii nonkwo rani mi kima kariir yaiyim simiirin ha sibgu wakaeyokna apikim. Mi ta kima wakaeyokna apa kariir wim kima saoirin binimpriowikim kima simiirin bidiyar boinmimauu digim.

⁹ Kima wakae, kima ti iikam hiriinanom yipiki omaka yaimindimin nidwokaiwakaeiya saoir nidwodwokai mwainiyim simiirin ina ninokninkinim. Yim sima ha boinkim, yim sima

Isrelmi isidin siirgim mi Adi Komii siya simiir nimbigin sima siргisiir iikam nwowim. Mi ya tariigina ya kaimwo rani, ti iikamim sima niksisaeikim simiir kwonim Setan siya kiyaigim mi sima ini siir ywowim mi mhoiiya ti iikamim yim wi kara tirkii. Sima nitim mi sima ogmwo wi kimiir whwonkam idar nini waisii hionii mi sima wi haini ninokninkini, kara kimiiramar naingwokwonanaei mi kima kariirgi kariigim.

10 Mhoiiya ii biyieya saeya niti mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya wi iikamim yipiki ti nu iir nwowim wi simiir asi kinanankiuwi mi ta hiriinan saiirsika, sima wi iki dimin bibiyeyim simiirin wi digiumii asi haimriyugigi mi sima wi siir wakaeyokna api. Mi tiki iiyim kara wi kimiirar kigriraowi mi digworaekwo ikim. Mi kima wi wadieyar nwowi. Dimusi rani, wim kima yaiyim yipiki biiya kara boinkiyim simiiram naingwo tibmiigim.

11 Kara wa swoki itsauwi. Mi kima hiriayar sibgu apkripkaii, ti digworaekwom ti tariinan kima napim simiiram in mi iki iikam nhirim yim wi kimiir tir tanii mi kimiir dimin miyyik miyyikim yipiki Adi Komii siir om hir nwowim yim wi sima mi hai rani.

12 Mi iikamim yipiki dimin taeminim simiir kwon imiir kiyaiyim simiirsi hiriayar nokworinukripkaiyim, mhoiiya simiirin wi kara tirkii, yinpaenan nwowam yipiki wi Adi Komii siir omaka aiir nokworinuwi. Mi ti iikamim yim wi omaka kibi aiirar nwowi, yipiki Adi Komii siya nwowa mi sima wi sair haiburgig rani. Mi mhoiiya kariir Adi Komii siir inigin mi Adi Komii

siir om ikin sowiirin wi simiir piu hir wini. Mi kr̄imiir Adi Komii siir omin yio om Jerusalem whir ikin, yipiki mhoiiya wi Adi Komii siir om hiranki niti nua tiriir. Kariir inig kibiyin wi simiir piu imiir warar ninkin wini mi yio tiriiginin yio wi hinina nisiimauwi, sima Adi Komii siirgim.

13 Kima wakae mi sibgu sibgu daingwo omok ti yaiyim Adi Komii siir naeyiuin siya boinim Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir. Iriig.

Jisis siir yaiya Adi Komii siir iikamim om Leodisia hiranim simiiram boinkika.

14 Kira ti yaiyim inkam komii komiiyim om Leodisia hiranim yipiki Adi Komii siir piugana saiir iikamim simiir kigriraowiyim simiiram winki. Kira ti yaiyim simiir winki, tik yaiyim yim kariir yaigim, yipiki yaimwokiyaimwo boini bwamkibwamin. Kara Adi Komii siir yaiyim simiir sibgu nanaakninkiihaiginiugin. Mi ti dimin taeminim nuanim mi ninomor kouan ikim, yipiki Adi Komii siya naengwowim nimbimbiniyim mi ha nwowim yim karar nonkwokwokikim. Mi ti digworaekwo whiekakim yim karar kigriraowikim mi ti yaiyim kimiiramin karar boinkikin.

15 Kara miyim kima mireyyim simiirin ina ninokninkinim. Wim kima kariiram bi naengwokwonanaeikim. Mi iripi hiriinan wim kima kariir bi nikwowaesiigim kimiir kwonim kariiramin haemii haemiiya naengwokin. Mi kima iinokinokin kariiramar ti aengwokwonanae, iyie? Mi kima iinokinokin kariirin hindarar ti ikwowaesii iuguski.

16 Mi dimusi rani, wim kima kariiram bi naingwokwonanaeikim. Mi iripi hiriinan wim kima kariiramın hindara tantarao aingworaraowi ini ti inkamın yipikin nae whiekınam tiryiñ ini siir hiriinan ywowin mi an kara iripi hiriinan, ini ti siir hiriinan mi owin. Kara wi kimiiram mi aingwo rani mi kimiirin wi kara yaskiigii Kariir yai tirankin.

17 Kara kimiiram naingwo rani. Dimusi rani, ti siirsika. Kimiir kwoinim wim kima ti hinina naingwowi, wim kima ha boinkim, iikam krima umır hoimgakakaırgim. Dimusi rani, miyim krimiir iiñgar nonkwo mirii nanaeyim simiirsika. Niñ krima wadiekıwadiyeırgim. Mi kima ha bi ninokninkinkim kimiir kwoinim biyekim. Mi kima wadie panıinsi ywosi. Mi ta hiriinan saiirsika iikamim yipiki sibgu aingwo omokiyim yim wi krimiirsi naingwoyimyoki. Kimiir kwoinim kariir dimin taemin miyik miyikim simiirin hoimgakwao haigi okai rani. Wim kima ini iikamim iiñgar priiyokaeyamiyim dimin taemin karamaeyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi kimiir nhwonam yim nhwokwisaekim yim ini iikamim nhwokwisae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi wim kima ini iikamim yius karamaeyim hinda iiñgar priiywokaeyamiyim ini simiir hiriinan ywowim kimiir kwoinim. Mi kima ta saiir bi kigninokninkinkim mi kima ha bi mi inokninkinkim wim ini ti hiriinan mi owim paeprikab.

18 Kara kimiirin igao yai boinkii, kima kimiir umır imiiram kipi naingwo mi kima kariiram wit, kimiirin wi kara hauugi kariir dimin

taemin kibikibiyim yipiki umir imiir haiburim mi yipiki wi kimiir kwoin imiir whinkinsiis haiginiuwi simiirin. Mi kima ti dimin taemin imiir haa kima wi wadie hiriayar nwowi. Mi kima kariir dimin taemin kibikibiyim simiir haa yipiki yiis whisinanim wi simiir haa. Mi simiirin wi kimar nwoki iiyim kimiir kwoin imiir higriniuam mi yim tiriiginim wi kimiir kwoin imiir nwoki issiimauuwim hiniin kima dimin whirki bi kibugim. Mi kima kariir dimin taemin kibikibiyim simiir haa, yipiki marasinanim mi simiirin kimiir nhwona imiir kiyiprinuwi mi kima wi haningi sibgu kigimoki ti kariir dimin taemin imiirin.

19 Mi wim kima iikamim yipiki kara naingwokwonanaeiyim, kimiirin kara wi whwokwoka boin tanii mi kimiirin wi kara nonkwobumbuninkini. Mi hiriinankiniuwi kima wi sibgu sibgu dwo. Mi dimin bibiyeyim simiirin digiumii haimriyugigi mi kariiram sibgu wakaeyokna api mi kara kimiirin wi nonkwobumbuninkin tanii.

20 Kariir kaoki! Kara tisi kimiir kwoinim simiir ano imiirar nokwo dapikiuwim kimiir inig imiirar. Mi tiki iikamim yipiki kariir yai imiir wakaeyim mi sima ha niti mi anowin ha nama haiwaokii mi kara wi saikar ninkin apninkainami mi krime wi kwoin whiruwar nwowi, iikamim yipiki iripa nongwomamair aeiyim simiir hiriinan.

21 Mi iikamim yipiki kariir yai imiir wakaeyokna apim sima hiriayar nokworinukripkaii ti dimin taemin biyeyim simiirsi, kariir hiriinan biiya kara mi wakaeyokna apa kariir adin, Adi Komii siir yai aiir saiir hiriinan mi mhoiyya simiiramin wi kara

kiwaki, kanaka nidwowam ipii imiir mi inig komiigak nwowim mi iikamim simiir kigriraowam kariir adin Adi Komii siya mi kiwakiya kara tirim simiir hiriinan mi wi saikar mi idwowi, siir ipii aiir.

²² Kima wakae mi sibgu sibgu daingwo omok dimin taeminim Adi Komii siir naeyiuin siya boinmimauuim Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir. Iriig.

4

Mi iikamim Adi Komii siir omin siir hiranim sima siir inig iir hainan prapraskikim

¹ Ti dimin taeminim kara kigim simiir mhoiiyan kara kigiyin yaeya dimin whirin, yio omin kou hiranin siir ano ieya kariir whwonkam ida haiwaokiyin. Mi mhoiiya karar wakaeki yaiya kariiram kauwokii, saiir yainana kidgi maskinan nwokika. Saeya hiniina boinkika, kira koua tiriir wit mi kiriirin dimin taeminim nimimbimbiyamanim wi kara niisiisiimauuwi.

² Mi dimin taeminim siya boinkiyim kariir simiir mhoiiyan mi ti Adi Komii krимиir Wanin siir naeyiuin kariir kwonbud iirin siya kiswoki mi kara ina kigiyin ipii kibya yipiki inkam komiyyin siya nidwokaiiya dimin taeminim sim kigriraowiyim. Mi kara ta ipii aiir kigiyin mi kara kigi inkamin hirar nidwokaii.

³ Mi kara siir whwonkam iir kigiyin, siir whwonkamin ini siiya kibiyin jaspa nikiuwyin mi siiya pariidnanin konilian nikiuwi ikin sowiir hiriinan niuyakikin. Mi karar mi kigi diminin

namnamiinanın Biyan Inkam Komii siir ipii aiirar yinyakiyin. Mi ti diminin ini siiyan emeral nikiuwiyiñ prainan siya nwokiiyiñ siir hiriinan nwokikin.

4 Mi karar mi kigi, ipii kamnwir kwiiyiñ inkam komii komiiyiñ kigirkakiyiñ sim niwdwokaiyiñ ta Biyan Inkam Komii siir ipii aiirar haiginyokaii mi kam kamnwir nwiyyim yim ini ti ipii imiirar mi idwodwokaiyiñ yiuism sima niiyiñ whisinankim. Mi pagram simiir mwo mi haiginim yim gol pagrakim yipiki simiir niiimauuwim hiniin, sima inkam komii komiigim.

5 Mi diminin sinananın kimidiniya ta biigbiyan ipiyya saiir hirankar yimbiyam mi ina yamkiya hinda tinda mi ta diya saeya tiokiya saeya pranae pranae bi tiokika. Mi karar kigi sikwopae iriiyar kwiso siir ipii aiirar nnowi. Mi yim ti sikwopae iriiyar kwiso, yim Adi Komii siir naeyiu iriiyar nwis ima.

6 Mi ta ipiyya saiir kingiin hirin diminin hir nnowin yio ini whii komiiya solwara nikiuwa yio ini saiir hiriinan ywowin. Mi siya ini opnani hanin hindarar kigirkakiyin. Mi mhoiyya karar mi kigi dimin whiiyiñ kwoin minkakin ha niyae diriraerariyiñ Biyan Inkam Komii siir ipii haimii haimii whiiyiñ simiirar ninyokiyyim. Mi ti dimin whiiyiñ simiir whwonkamim mi simiir digiuwim mi simiir mwoim nhwona nhwonakakinaırgim.

7 Mi ti diminin kingiin nnowin siir whwonkamin yio ini pusi komiiyiñ niimauanın laion dapiyiñ siir hiriinan ywowin mi dimin whisakan kwoin minkakin ha niyae

diriraerariyin yipikin siir priska miya nwowin, siir whwonkamin yio bulmakau komiiyin bul nikiuwiyyin ini siir hiriinan ywowin. Mi irin priska mirmii kwira nwowin siir whwonkamin yio ini inkamni whwonkamnanar ywowin. Mi irin yipikin mhoigi mhoii nwowin siir whwonkamin ini wabni whwonkamnan ywowin, ipiyinin yipiki siir pidga kwiso hindara masnaniyo.

⁸ Mi ti dimin whiiyim kwoin minkakim ha niyae diriraeriyim sima irira irira pidgam iriiyar kwokwirakim mi simiir piu kwirkaka nhwonaki bidi yinkiniua. Mi simiir pidga aowa iripi hiriinan.

Nii nabie sima bi tanikim mi yai mikrim bi nnowikim. Sima hiriayar boininaeikim, siya dimin whirki bi kimbugin mi siya kirie komiigakin. Siya biiyar whiuwinun mi tariinanin tisi hiriayar nwoyokiyokiyyin mi mhoiyya siya wi hiriayar nwoyokiyokiyyami.

⁹ Mi ti dimin whiiyim kwoin minkakim ha niyae diriraeriyim mwaiya sima waowa, sima sima Biyan Inkam Komiiyin Adi Komii siir inig iir hainanprapras waokim yipikin Biyan Inkam Komii siir ipii aiir nidwokaiyin siya wi hiriayar nwoyokiyokiikaeyami mi mwaiya sima waowa, sima ti hinina waokim, siya inig komiigakin mi sima siirin asi boin wadiekim.

¹⁰ Mi ti dimin whiiyim kwoin minkakim ha niyae diriraerariyim sima ta mwai aiir waowim mi ti inkam komii komii kamnwir nwiyyim sima ogmwo kimidiniya Adi Komii siir whwonkam idar waisii hiu yipiki siir ipiiya inkam komiiyin nu kigriraowiyin si nidwokaiya saiir nidwokaiyin siiram. Mi sima Adi Komii siir inig iir mi

hainan yipikin wi hiriayar nwoyokiyokiikaeyami
 iinokiiinokin mi simiir gol pagram siir ipiyya sair
 kingiin hirar ini bwaeyaigin, yi tiriiginin yio min
 niisiimauugin ta kirieya sima kigirkakiya ya si-
 irga. Yim sima inkam paeprikab niingakim sima
 siiraramar naingwo tibmii iskiikim. Mi sima hirar
 nik waisii hiugripkaiyim mi sima mwaiya hinina
 wao,

11 Kira krimiir Biyan Inkam Komiigin mi
 kira krimiir Adi Komiigin. Kira
 wadiekawadiekin mi krima whiekakim
 kiriir inig iir asi hainanpraprasa mi
 krima minam naingowi, kira krimiir
 kigirkakim. Kira krimiirin wi dimusi
 kigirkak rani, dimin taeminim nuanim
 mi dimin taeminim ninomor kouan
 ikim, yim kirar nonkwokwo swokim
 kinakinar naingwokin hiriinan nwowamin
 mi ta hiriinan saiirsika kira simiir asi
 nonkwokwokikin. Iriig.

5

*Jon siya yokwowa biyya Adi Komii siyar
 winitinkugiya ambini sair kigin*

1 Mi ti inkamin kara kigiyin Adi Komiyyin yipikin
 Biyan Inkam Komii siir ipii aiir niodwokaiyin, siir
 iniga yokwo bripriya hindara whrina kwira
 nonkwowi. Yaiyim sair digiuwa whwonkama
 nwowim inkam nhirkim sim winkim. Mi sairin
 inkam nhirkim sim bidi yitigmamikiugiyim ambin
 iriayar nhiso so. Mi sairin wi inkam inig kara-
 maeki swoki haiwao kig rani.

² Mi kara kigiyim simiir mhoiiyan mi kara kimidiniya paekwosim komiigii komiiyin siir kigi. Siya kimidiniya komiiyar kauwok boinimnankii. Yipikin dig nwowanin ta yokwo bripriya hindara whrina saiir nitimamakiuwim ambinim simiir niinikibwaembwae haiii?

³ Mi ta siya boinkiya saiir mhoiiyan, sima ina yinoopkiyim Adi Komii kr̄imiir Wanin siir omin hinda tinda nwowim simiir, nu idwo mi nu aowa mi sima inkam nwir bi swoki hansiryischaigim ti ambinim simiir niinikibwaembwae itkiiyamin mi ta yokwo bripriya hindara whrina saiir haiwawim.

⁴ Mi kara pranae pranae bi nougin. Dimusi rani, sima inkam kibi nwir bi hansranyischaigin ti ambin imiir niinikibwaembwae yim mi ta yokwo aiir mi haiwao kigim dimu diminkim yipiki ta yokwo aiir nwokaiyim.

⁵ Mi kara ha nouin mi inkam komii nwirin ti kam nwir nwii simiir nwirin ha nitin mi kariirin kimidiniya siya ini boini tanki, kipi nou ti siir kaoki. Tiki inkam kibiyin ti tir nwowin yipikin iikam imiir kigirkakiyin siya inig komiigakin mi siya iriipi hiriinan kirie komiigakin mi siya Devidni piugana Juda simiir isidin siirin simiir yiniekim. Dimin biyieyim simiirin siya bidi ikwowaesiigiyim mi siya wi digar nwowi ti ambinim simiir niinikibwaembwae haiii mi ta yokwo bripriya hindara whrina saiir haiwao kigi. Iriig.

⁶ Mi ti siya boinkiyim kariir simiir mhoiiyan, kara kimidiniya sibsib irin siir kigi, yipikin han-kakin biyya sima nikisomaokiyin siya Biyan Inkam Komiiyin siir ipiyya saiir kingiin hiar nok-

wowi. Mi dimin whiiyim yipiki kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim sima mi inkam komii komii kamnwir nwii ikim sima siirar kaeyokaii. Mi karar mi kigi hon iriiyar whiso bulmakau komiiyim bul nikiuwiyim simiir honanim siir mwo hiar nwowi. Mi iripi hiriinan kara nhwona iriiyar nhiso siir nwowim simiir warar mi kigi. Mi ti hon iriiyar whiso mi nhwona iriiyar nhis iko, yim Adi Komii siir naeyiu iriiyar nwiso siya nikropkiyim iikamim nuanim hinda tinda nwowim simiiram yim simiir kire ima.

⁷ Mi ti sibsibin ti inkamin siir nikriyin ha namin mi siya ta yokwo bripriya hindara whrina kimidiniya Biyan Inkam Komiiyin yipikin Biyan Inkam Komii siir ipii aiir nidwokaiyin siir iniga saiir hirankar ini haiyu.

⁸ Mi siya ha namin yokwo aiir ini hainaki mi ti inkam komii komii kamnwir nwiiyim mi dimin whiiyim kwoin minkakim, ha niyae diriraerariyim sima whiekakarin kimidiniya ti inkamin sibsibnanin siir kingiinar ini waisii hieu. Mi sima nwonira nwonira diminin mwai tiowaowiyin gitananin ha dapiyin hap irira irira bidi yonkwo digim. Mi twowa golni nonkwokwowa diminin whrinanin si nwokaiya yipiki piui miyyik whakiyin saiirin iripi hiriinan irira irira mi onkwo dig. Mi ti diminim ini mirkimirkar yaki inkiniyim mi ti diminim simiir miyyim simiir whiekakarin yim min boinkikim yaiyim iikam ima kwisboinkiiyim Adi Komii siiram simiir nikrigim.

⁹ Mi mwai wina sima waowa ya bimbawi rani biya saiirin inkamki bi waomiminka. Sima ti

hiniina waokim,
 kira ta yokwo aiir haii wi digar nwowi
 mi ti diminim ambinanim wa
 ninkinkibwaembwaeki kira ti siirin wi
 digar nwowi. Dimusi rani, biya kiriirin
 inkam nisomaokiyin mi kira ha naenamin
 mi ta hiriinan saiirsika kiriir nhieya ha
 naokiinaiinama mi iikamim yipiki Adi
 Komii siirim simiirin ini kiar swoki
 anmaiwarkainam. Kira iikamim piugan
 piuganiyim simiirar nanmaiwarkaina digin
 mi iikamim yaiginpai yaiginpaini ikim mi
 iikamim maeyau maeyauwan ikim mi ti
 iikam iki nu nhirim sim nwo ikim.

10 Mi kira simiir ha hai digin mi sima ini piugan
 kwiruwa ywowim. Mi sima ini pris inkamnan
 ywowim iikamim Adi Komii siirim. Mi sima irira
 nwonira wi Adi Komii siir mii aiir mirii mi sima wi
 iikamim nu tir nwowim simiir kigriraowi.

11 Mi mhoiyya karar swoki kigi, Adi Komii siir
 paekwosim whiekakim yim Adi Komii siir ipiyya
 mi dimin whiiyim kwoin minkakim mi ha niyae
 diriraerariyim mi inkam komii komii kamnwir
 nwii ikim simiir nokwoyokaii. Mi Adi Komii siir
 paekwosim yim kaimwowaingim kasa rani kara
 mwaiya sima waowa sairar wakaekikin.

12 sima pranae pranae bi waokim sima ti hiniina
 waokim,
 ti sibsibin yipikin inkamin nisomaokiyin siir
 nikriyin siya wi digar nnowi. Siya inigak
 nnowim wi digar nnowi iikamim simiir
 kigirkakim mi digworaekwo ikim. Siya
 wi dimin miiyik miiyik simiir haii
 mi siya dimin taemnim simiirin wa

ninomokninkin digi. Iikamim sima wi ha boini siya wi digar nwowi mi sima wi siir inig tiir hainanpraprasi. Mi sima siirin wi ha boini, siya inig komiigakin mi siya Adi Komii siir dimin miiyik miyyikim simiirin wa haa.

13 Mi ti dimin taeminim kara wakaeyim ti ha boinim, kara dimin taeminim Adi Komii siir omanim kasaka bi wakaekim mi nuan ikim mi nu aowan ikim mi whii komii solwaran ikim mi kara ti hiriinan sima boinim simiirar wakae dig.

Adi Komiyyin yipikin siir ipii komii aiir nidwokaiyin mi yipikin inkamin sibsibnan nwo ikin, sowa nwisaırarin kirie komiyya dimin taeminim sim kigirkakiya ini sairrar nonkwo digo mi krıma omkakin pi hinina boini, sowa wadiekınairgo mi krıma pi sowiir inig owiir hainanprapraskii mi krıma pi hinina boini, sowa nwisaırarin inig komiigakinairgo. Mi dimin kirie kibikibiyim hiriayar nwoyokiyokiikaeyamiyim yim ini sowar mi onkwowim.

14 Mi ti dimin taeminim simiir mhoiiyan ti hinina boinki mi dimin whiiyim kwoin minkakim mi ha niyae dirıraerariyim yipiki hir nwowim sima boinki, tiki dimin taeminim yim kaimwowaırgim. Mi ti simiir mhoiiya inkam komii komii kamnwir nwiyyim ogmwo ha waisii hiuim mi sima kimidiniya sowiir inig owiir hainanprapraski. Iriig.

*Sibsibin yio inkamin yipiki naonamin dimin biyie
biyieyim sim haiyoprimdiyumiigiyin mi ambinim
simiir mi niinikibwaembwae itkiiyanim yio siir
nikrigin*

¹ Mi mhoiyya sima ha wao digiyim mi ha mi hainan digiyim sowiiram mi kara ti sibsibin inkamnanin siya ti dimin bibiyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyin mi yokwowa ambiiin iriiyar nhiso sim nwowa saiir haiyin siir nikriga mi ti ambinim simiir nair iir yinikibwaeki. Mi ta siya niinikibwaekiya saiir mhoiyyan mi ti dimin whiiyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim simiir ir ieya boinkiyin yaiya siya komiiyar kauwok boinkikin hapi diyaki namisi tiokika, siya ti hinina kauwok boinkikin, kira wit

² Siya boinki, kira wit. Mi kara kigi hos whisinan irin pi niti mi inkamin siir idwo hir nidiwowin siya irim hipigim ini warar ninkin haigin idwowin. Mi ti kamim hiranim sima hauugiyim diminin siir mwo iir piauiyam mi ti inkamin siya kirie komigakin mi siya inkam nhirmisi bi nidiidkin mi siya yaii niniyyakiwaiwigin mi siya ha namin iki nhir imiirin yamdi kwiruwa siya ini hanurgig.

³ Mi siya namkiya saiir mhoiyyan mi karar swoki kigi sibsibin yipiki inkamin naonamin siir nikriyin ti ambin nhirin ta yokwo aiir nwowin siir niinakibwaekii mi karar wakaeki, ti dimin idiyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim simiir nwirin siya boinki, kira wit.

⁴ Siya boinki, kira wit Mi hos irin yipikin paridnanin yio ina yitin mi siir digiu idwowin inkamin nwira nidiwoyi. Mi siirin kirie bidiyar mi hauugiyin mi siya wi iikamim nuanim wi simiir nwoki

tırı̄m yaii sima niniiyam mi sima wi īrnı̄ nwırni nwokī inan isomsom aokaowim. Mi sima siirin kamkieū komiiyin whı̄ra mi hauugi mi siya ha namın kimīdiniyī siirar ini tırı̄u.

5 Mi siya namkiya saiir mhoiiya mi karar swokī kigi sibsibin yipikī inkamin nikı̄ aonamin, tī ambin nhoumakan siir niinakibwae itkiyyin siir nikrigin. Mi karar swokī wakaeki tī dimin whiiyim mi ha niyae diriraerariyin simiir īrin pi boinkii, kira wit. Mi siya boinkiya hiriinan saiir mhoiiyan karar kigi hos yhiuwinanın. Mi inkamin siir digiū idwo hir nīdwowin siya skera kwı̄ra hayı̄idwowi.

6 Mi karar wakaeki yai kwı̄ra tī dimin whiiyim kwoin minkakin mi ha niyae diriraerariyin simiir bopwo hirankar nīmbiyamkii. Saeya tī hiniina boinkika, iikamim sima ta wit twowa saiirin wī umır ii kwı̄ruwani mirii haiiyin wī siir saini. Mi bali two ouumim yim iripī hiriinan mii ii kwı̄rua mirii haiiyin umırin wī siir saini. Mi welin mi wain op aka sowiir kipī tırbu. Mi siya boinkiyim kariir simiir mhoiiyan siya ina yamin.

7 Mi ta siya namkiya saiir mhoiiyan mi karar swokī kigi sibsibin tī inkamin yipikī nikı̄ aonamin siir nikriyin, siya ambin nhı̄ui akan ta yokwo aiir nitinakieūn siir niinakibwaeki mī mhoiiya karar wakaeki tī dimin whiiyim kwoin minkakim mī ha niyae diriraerariyim simiir nwırin siya ha boinkii, kira wit.

8 Mi ta siya boinkiya saiir mhoiiyan hiniin, kira wit. Mi karar mi kigi hos īrin wirnanın pī niti. Mi inkamin siir digiū idwo hir nīdwowin siir inigin, naokin. Mi inkam nwırin siir inigin yipikin ha dapiyin, hel yiō inı̄ hos īrin siir mhoiiya nwowin

yio siir nidwonanikin. Mi sima sowiirin wadie bidi ywokiyim iikamim nuanim hinda tinda nwowim simiirin sowa hidi mi sowa piuganim wi kwiya nwowaiginuwi hinda tindan ti nu whirkak iiar. Mi mhoiiya ti iikamim ti piugan kwiyyim simiir piugan kwira yio wi sowa nisomsom aokao digi. Sowa simiirin wi hinina nisomsom aokaowi nhirim yim wi sima simar swoki inii aokaonaei mi nhirim yim wi makii nii aokaowi mi nhirim yim wi mhiigi naowaokaowi. Mi nhirim yim niimauan wraisu biyeyim wi sim pisomsom aokaowi. Mi ti simiir mhoiiyan sowa ina yamkiyo.

9 Mi tiriigino ha namkiyo mi karar swoki kigi inkamin sibsibnanim ti ambin iriiyar akan siir niniwikwaekii. Mi karar mi kigi iikamim yipiki hiiya Adi Komii krimiir Wanin siir haigininkinimiyyaeiya, saiir aowa nwowi simiir kwoinbudim. Biya ti iikamim sima Adi Komii siir yai aiir nikii boinmimauugim iikamim simiir. Mi simiirin iikam bibiyeyim sima nisomsom aokaokikim sibsibnan mi sima ha naokaonamkim. Mi sima hiiya nae Adi Komii siir haigininkin imiyyaeya saiir aowa hir nikii okim.

10 Sima hinina kauwok boinkikim, biiyan Inkam komiiyin inig komiigakin, kira dimin whirki bi kimbugin mi yaimwokiyaimwo boiniyim simiir bwamkibwamin siyaargin. Mi kira iikamim nuanim simiirin wi paka hinin hiiya sae hidi mi wi pakii hinin hiiya sae nippimpari? Dimusi rani, biiya krimiirin sima nisomsom aokikim mi krima ha naonamkim.

11 Mi ta sima boinkiya hiriinan saiir mhoiiyan mi siya simiirin yiuis whisinananim simiirin yapa

yapar hauu díg mi sima simiir ha haiyím mi siya simiir bōinki, kíma ha tiki kwosisaeki ii nhirmi arar mi mhoiiya tiki iikam bibiyeyím sima kímiir nomiyyau ímiir nisomsom aokao digi mi iikam nhirim yípíki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna api ikim kímiir hiriinan kíma mi wakaeyakna apa kariir mi sima ha mi isomsom aokiya kímiir sair hiriinan. Mi mhoiiya ti iikamím kara nimbiním simiir nisomsom aokaowi mi simiirin wi kara hidi mi wi kara nípímpari.

12 Mi siya tiriiginím simiir ha bōinmímauuu dígiyín mi ti sib̄sib̄in inkamnanín ina swoki kwiinikibwaekiyín ti ambin irriyar nhir akan ta yokwo aiir nwowin. Mi ta siya níinikibwaekiya sair mhoiiya, níin komiyyín ina yítkiyín. Mi kara mi kígi bieyín yhiuwinan nimkpitkiyín yiis yhiuwinanán mi bwana ya pariidnan mi oki nhienan.

13 Mi nínomor kouan nauun whiekakim yím ina yíkigiigiyím nua tiriir swapwonan, swapwoin swapwo piú hiranki níkiigiigiyím iyya opud komiigí hugiya mi ha níkiigíiiyím simiir hiriinan.

14 Mi ti nauuním níkiigíinaiiniyím nua tiriir simiir mhoiiyan karar kígi nínomora pi gropnanaiinami mi saeya ina whaowaekiya níbmír grophainamni haníin. Mi mhoiiyan mhiú miním mi mhiugribsisimím whii idopwoniya nídwodwomwaiyím yím ina mi kisranamím maeyauwa sima nwowa sair hírankar.

15 Mi ti digworaekwowím hiriinan tirkiyím simiir mhoiiyan karar kígi, iikamím yípíkim nuan iikamím simiir kigirkakiyím, yím sima gavmani inkam komii komiyyím inigakim sima

mi kamim yaii niniiyim sim kigriraowi ikim mi kamim digworaekwoki naokingugunakai ikim mi iikam whiekakim whisarii mii priimirii ikim mi iikam whiekakim rirmiya nwowi ikim sima whiekakarin ina iwit aogwopraprakaigiyim. Nhirim siyanoim sim mi nhirim mhiuan siiya komii komiiyim sim bopwo yagwopraprakai.

¹⁶ Sima ha nagwopraprakaiyim mi sima hinina yaingwoki, sima wi mhiuan siiyam simiiram boinkii hinin, krimiir dikirimdinugi mi hiriinanki niuwi mi krima wi Adi Komii siir whwonkam iiir kig rani, yipikin inkam komiini ipiyya sae nidwokaiyin, siya mi inkamin yipikin sibsibnan ikin yipikin io krimiir nwowin mi yipikin wi krimiir nisomsom aowi.

¹⁷ Mi ii komiyya io sowa nwowana saeya nit mi Adi Komii siya wi iikam krimiir hidi dimin bibiyeyim krima tirim simiirsi. Mi wi dig nhingga nwowi tiki inkam nwiso io nwowo sowiir io aiir naomainoki, ha? Inkam nwir karamaeka. Iriig.

7

Mi Adi komii siir paekwosim 144,000 iikamim yipiki Isrelmiyim simiir mwo imiir hainmamakiu

¹ Mhoiyan karar kigi Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosim nwiiyim ti nuin siir haimii haimii whiiyim simiirar nokwo digi. Mi sima hiriayar nokwowim mi opud aiirin nuanki hugnanisiyin mi whii komii solwaranki mi hugnanisiyin sima yikidu. Mi saeya bi huga mi paekwo min bi mi hugswoka mi paeisim wir bi hugwankin

² Mi ti kara kigiyim diminim simiir mhoiyan, karar swoki kigi Adi Komii siir paekwosim

nwirin siya biekı nitiyin hindankı niti mi siya diminin Adi Komii siirin hiriayar nwoyokiyokiyyin iinokinok siya haınmakieuwyin iikamim simiir ini warar nonkwowin. Mi siya komiiyar kauwok boinimnanki mi siya ti paekwosim nwiiyim simiir boinki, yipiki Adi Komii siya nimbinim nuin mi whii komii aka sima tırbugiyim.

3 Mi siya simiir boinki, kima nu ikin mi whii komiiya solwara nikiuwi aka mi paeyim nu nwo ikim simiirin aisiima kipi nikı tırbugi ha tiki o paekwosim krımiiram, paekwosim krıma diminin Adi Komii siirin iikamim simiir mwo imiir haınmakieuwyin siir haınmakieuwi yipikin Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apiyim simiir mwo imiir, simiirin hiniına niisiimauuwam sima Adi Komii siircim. Mi mhoiiya kima ti digworaekwo imiirin wi hanıngin tırbugi.

4 Mi ta siya boinkiya saiir mhoiiyan, karar wakaeki sima diminin Adi Komii siirin haınmakieuwyin bidi haınmakieuwyin Isrel simiir piugana saiir iikam 144,000 nim simiir mwo imiir.

5 Mi Judani piugana 12,000 iikamkim Adi Komii siir diminin haınmimakieuwyin siir hiriinankak nwowim. Mi Rubeni piugana yim iriipi hiriinan 12,000. Mi Gatni piugana ya iriipi hiriinan 12,000.

6 Mi Asani piugana ya iriipi hiriinan 12,000. Mi Naptalaini piugana ya iriipi hiriinan 12,000.

7 Mi Simioni piugana ya iriipi hiriinan 12,000. Mi Livaini piugana ya iriipi hiriinan 12,000. Mi Isakani piugana ya iriipi hiriinan 12,000.

8 Mi Sebyulani piugana ya iriipi hiriinan 12,000. Mi Josepni piugana ya iriipi hiriinan 12,000. Mi

Bensamini piugana ya iriipi hiriinan 12,000. Yim ti iikamim Adi siya bidi ha inmimakiuim. Iriig.

Iikam whiekakim Adi Komii siir inig iir hainan prapraskikim

⁹ Mi ti dimin hiriiranim sima boinkiyim kariir simiir mhoiyan mi karar kigi iikam whiekakim simiir mwainan dig nwo rani. Yim ti iikamim yim piuganpai piuganpaini iikam ikim mi maeyau maeyauwan iikam ikim mi yaiginpai yaiginpaini iikam ikim mi nupai nupaiyan iikam, yim simiir iikam ima. Yim sima inkamin sibsibnanin siir ipii aiir nidiwokaiyin siir whwonkam idar nokwokim. Mi yiuisim sima niyyim whisankim mi simiir innim sikwowim warar mi inkin onkwokim tiriiginim yi min nisisimauugim sima dimin bibiyeyim simiir bidi ikwowa siigiyim.

¹⁰ Mi ti iikamim ti sikwo imiir nonkwowim sima ini komiiyar kauwok boinkiyim, krimiir Adi Komiiyin yipikin siir ipii aiir nidiwokaiyin siya mi inkamin sibsibnan nwo ikin krimiirin sowar whinkinsiis haiginiugo mi krimiirin sowar mi anmaiwarkainakim.

¹¹ Mi mhoiyya paekwosim whiekakim ini inkam komiiyim mi dimin whiiyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim mi inkam komii komii kamnwir nwii ikim ini simiirar yokwoyokaiyim. Mi paekwosimim ogmwo ha waisii hiunanaiinamim nua hiriir ipiiya sair kingiin mi sima kimidiniya Adi Komii siir inig iir hainanprapraski.

¹² Sima ti hinina boinki, krima yaimwowar boinkii. Krima krimiir Adi Komiiyin siiramim pranae pranae naingwo rani. Krima siir dimin

kibikibiyim paenan niuyaeyim simiir boinkii. Siya siyaargin dimin taeminim simiir sibgu inokninkin. Mi krima siir asi boin wadiekii. Siir inigin komiigi komiigin mi siyaargin kirie komiigakin iki digworaekwo nhirim simiir haiburin mi krima hiriyan naingwowi, iki dimin taeminim iki hinda tinda nwowim wi siir inig iirarar hainanprapraskaeyami inokin.

13 Mi mhoiyya ti inkam komii komii kamnwir nwiyyim simiir nwirin siya srii kariirin, tiki iikamim tiranim ti yiuis whisinan niiyim, yipiki sima? Sima pindanki nitkim?

14 Mi kara siir yai akan hinina yowarkii boin, Kinakinar ninokninkini simiirin an kara niingaka. Mi siya kariirin ina swoki boinkiyin, ti iikam imiirin Adi Komii siya nanmaiwarkainakim iki hikpai hikpai komii komiyyim simiir bopwo hirankin. Yiuis wina sibgu hisisokiiya mi whisinan ha nwokiiya saiir hiriinan. Mi yim ti iikamim yim whauuriyinkiwhauuriyinan nwo ima ti inkamin sibsibnan siir nhie aiarsi.

15 Sima Adi Komii siir siyu iir napkim mi simiirin kimidiniya kam ima yipimpar aoki mi tariinanin sima ini Adi Komiiyin siir ipii aiir nidwokaiyin ini siir whwonkam ida nokwowim mi nii nabieyin sima siir mii simiir mireegim siir omaka kibiya saiir omaka yaina hir. Adi Komiiyin yipikin ipii aiir nidwokaiyin, siya ini simakar nwowin mi simiirin ini siyar kigriraowin.

16 Mi tariinanin sima wi mhiigi swoki ao rani mi wi kwoinki mi haei rani mi sima wi ta saiir hiriinan biyie swoki o rani. Mi bieyin wi simiir mi whwo rani mi sima wi bidiusi swoki it rani.

17 Sima wi wadieyar sibgu owi. Dimusi rani, inkamin sibsibnanın yipiki ipiyya sair whwonkam ida nokwoin simiirin wi siya kigriraowi mi sima iinokiinokin wi maırgimaırga nwoninaei mi wi dimin miyyik miyyik imiirrarar haa. Mi ouubim simiir nhwo hir nwowim yim wi Adi Komii krımiir Wanın siya nınakii mi ta hiriinan saiirsika sima wi swoki ou rani. Iriig.

8

Inkamin sibsibnanın ambın ırıiyar nhıs akan yokwo aiir nwowin siir niinikibwae itkiigikin

1 Mi karar swoki kigi inkamin sibsibnanın diminin ambinanın ırıiyar nhıs akan yokwo aiir nwowin pi niinikibwaekii. Mi ii priei bi kwokikin dimin taemini Adi Komii krımiir Wanın siir om hiranım ini hindarar yinkin tankiyim.

2 Mi karar mi kigi Adi Komii siir paekwosim ırıiyar nwiso Adi Komii siir whwonkam idar nokwoi. Sima kid ırıiyar iso sima masanım warar nıñkin haiyıkowi.

3 Mi mhoiyya Adi Komii siir paekwosim nwırın ha nitin yio ini hıiya nae min haigininkin imiyyaeiya, sair kingiin hir haiyıkowi gol twowa. Mi twowa sair yainau hir nwokaiyim dimin whrinanım, yipiki wi mhoiyya nanagi mi sima wi wadieyar nıusin whakii. Mi simiirin ha haiyım mi siya kımidiniya Adi Komii siir iikamım nhwo sima kwıboinım yaiyım simakar yinkin haiginke mi ti simiirin wi siya nanagii gol hıiya Adi Komii siir ipiyya siya nıdwokaiiya sair whwonkam ida maırgimaırga Adi Komii siya nwowam.

4 Mi paowiiya piui miiyik whakiya mi ti Adi Komiini iikamim nhwo sim kwisboinki ikim simar yamswoki koua hiriirin Adi Komii siir paekwosimim Adi Komii siir whwonkam ida nokwowim simiir in hirankin.

5 Mi mhoiyya paekwosim in paeya ha haiya ta hiiya saiir hirankin mi siya kimidiniya ta gol twowa saiir whaaigigi. Mi siya ina whaaigigiyin ta gol two aiir ya tariigina ya min niisiimauuga Adi Komii siya siir iikamim nhwo sima kwisboinkiyim simiir bidi wakaewinin. Mi siya nuan iikam imiirin wi ti digworaekwo imiir nipiimpari mi simiirin paekwosim siya yitkiigi nua tiriir. Mi sinana ina sinankiya hinda tinda mi diya ini komiyya tiokiyi mi nuin ina kiisiskiyin. Iriig.

Mi paekwosim iriiyar nwiso simiir kidim ina maskiyim

6 Mi ti Adi Komii siir paekwosim iriiyar nwiso yipiki kid iriiyar iso sim nokwowim, sima ini hindarar kxaeikwokwowim ti kid imiir masamin.

7 Mi biigi biiyan paekwosim in siir kidin ha maskiyin mi ta hiriinan saiirsika, naowin ina yitin aisnanin mi pae aka mi nhieya ina yaokiinainiyya nua tiriir. Mi sima ha nikiigiiinaiiniyim mi kimidiniya ti nu haimii haimii whoimim simiir haimii whirin siir idwo yauni ikiigiini mi hinda tindan ina yiuninakninkin swokiyim mi ti haimii whirin siir pae minim mi kii minim yim ini hiriayar yiuninakninkinswokiyim.

8 Mi mhoiyya paekwosim nwisanakan siir kidin ha maskiyin mi ti paekwosim in diminin mhunani ina yitkiigiyin mi siya paeni hanin ha niuyakiyin

mi ini whii komiiya solwara nikiuwiya ini saiirar yamimaiyiwin. Mi ta whii komiiya solwara nikiuwiya saiir whii haimii haimii whoimim simiir haimii whirin yio ini nhieki yikpitmaigiyin.

9 Mi ta whii komiiya solwara nikiuwiya saiir haimii whirin siir dimin taeminim kwoin minkakim ha niyae diriraerariyim yim opnau hir nwomaiyim ina yaokaokiyim mi haimii whiso sowiir dimin taeminim kwoin minkakim ha niyae diriraerariyim yim ini hiriayar ywokiyim yim bi naokaokikim. Mi siyaii isid whoimim simiir isid whirin yio ina mi tirbu iuguskiyin. Mi isid whiso sowiirim yim ini hiriayar ywokiyim yim wara bi tibbugikim.

10 Mi paekwosim nwoimakan siir kidin ha mi maskiyin mi nauun komiiyin nhiridmir pariidnanin ina yikiinaiiniyin. Mi siya kimidiniya ti haimii haimii whoimim simiir haimii whirin siir ie komii komiiyim mi siir ieno ienowim simiir yauni amaini. Mi siya haimii whiso sowiirim simiir idwowin wara bi namaigin.

11 Mi ti nauunin siir inigin yio minkin kausrir. Mi opim simiir haimii whirin yim wi pi kausriri mi haimii whiso yo wi hiriayar nwokii yo wi wara kausrir tani. Mi iikam whiekakim ta op kausrir aiir kwiyaeyim sima ini hiriayar yaoswokiyim.

12 Mi paekwosim nwii akan siir kidin ha maskiyin mi bie, bwan, nauun, simiir haimii whirin yio ini yhiuwinan ywokiyin. Mi sima bi swoki whwoyamiminkikim. Mi haimii whiso sowiiro yim ini hiriayar ywokiyim yim yhiuwinan wara bi nwokikim. Mi ta hiriinan sairsika nii nabie sowiir haimii whirin yio bi whwoyakikin.

Mi hāmii whiso sowa sowar whwoyaki.

¹³ Mi ti kara kigiyim simiir mhoiyan mi karar kigi ipiyin̄in wab nikiuwiyin hapi kougi kou hirar siini. Mi kara ti siir kigiyin mi kara hinina yāngwoki, wi dimin biyek̄i kipi nimbiyam. Mi siya hapi kougi kou hirar siinamin mi karar wakaeki, siya komiigi komiiyar kauwok bōnkii, dimin biyie, dimin biyie, dimin biyeyim wi nuan iikam simiiram nit̄i. Simiir tirbuwam iiya Adi Komii siir paekwosim nwoim̄im sima maski simiir kid imiir. Iriig.

9

Mi paekwosim iriiyar akan siir kidin ina maskiyin

¹ Mi ti paekwo sim nwii akan siya siinamin siir mhoiyan, karar wakaeki, Adi Komii kr̄imiir Wanin siir paekwosim iriiyar akan siir kidin pi maskii mi karar mi kigi nauunin pi nikiinaiinii ninomor kou hirankin mi siya ini nua hiriyyar yikii igusnaiinamin. Mi hapaiirin ieyin ina ywokiyin mi ti ieyin kingiin kingiin bi ninrnankainaiinamkin mi siya ini mwis karamae ywowin mi Adi Komii siya tidiyin̄in siir bidi hauugiyin ti ieyin ti nauun ieya nwokaiyin siir anowin siirin.

² Mi siya ti ieyin ninrnankainaiinamin siirin ha haiwaokiyin mi paowii komiiya ini warar yowiigya inkamin numir haingomuwiiyin siir hiriinan. Mi saeya ie hirankar yowiiopitnaniniya mi bie ikin mi ninomor aka yo ini warar yirinugyo mi ini yhiwinanar ywokyo.

³ Mi ninomora ini niibwomambwonanar ywokya mi karar mi kigi kokmwo graeyas minim

ta paowiiya saiir hirankar niti tua tiriir. Adi Komii siya kirie simiir bidi hauugiyin mi sima wi digar nwowi iikamim simiir piyim iriini haniiin.

⁴ Adi Komii siya simiir bidi boinkiyin hiniiin, kima ko minim mi paekwo minim mi dimin taemin nhirim ti nu iir whakim wi simiir kipi tibru. Kima wi iikamim yipiki Adi Komii siir diminin simiir mwo haenmakiu karamae nwowim wi simiirrar pikrimkrip.

⁵ Kima ti iikam imiir pikrimkrip mi simiirin bwanim iriiyarwar donkwoninwomwirninkin haiginju mi kima simiirin wi kipi pikrimkrip aoki. Niingaka. Mi ti kokmwo graeyasim ti iikam imiir pikrimkrip mi simiir piuim wi hiriayar kimpipisunanaei owinyaagi si pikiyyim mi ha ururgiyyim sair hiriinan.

⁶ Mi ti iiyim ti kokmwo graeyasim ini nu hirar nwowim mi iikam whiekakim sima naoni siyuam whaowaekim mi simiirin Adi Komii siya tirkii mi sima bi naokim.

⁷ Mi ti kokmwo graeyasim yim ini ti hosim yipiki yaiiyam tirim ini simiir hiriinan ywowim simiir whwonkamim ini inkam kiingikiini whwonkamnan ywowim ini piuaiyim mwo piuaiyyim ini simiir hiriinan ywowim simiirin sima golni nonkwokwokim.

⁸ Mi simiir kanim ini wigni kani haniiin ini digiu hirar tioa mi simiir bigmiuwim, bigmiu prasae prasae rani, ini huni nasnan ywowim.

⁹ Mi diminim simiir iirib imiir nitimwramwrakiuwim nhaonanim aiyini nonkwokwokim. Mi simiir pidgam sima siinbibagim ini ipiyinin mou nikiuwiyn iripa

sıma siinamiya ini simiir hiriinan ywowim.

10 Mi sima ırıipi hiriinan kibgak mi simiir kibim ini irini kibnan ywowim amridamrıdnankim. Mi ti dimin hiriinanım yım ini simiir nwowim. Mi sima kirkakairgim mi iikam imiirin sima bwanim wi ırriyara nıpımpari simiir kib ima mi ti simiir kibim urur prasae bi kinikim sima ururiyim.

11 Mi ti yiumi biiyan inkam biyieyin yipikin ti kokmwo graeyis bibiyieyim simiir kigriraowiyin, yio ti inkamin yipikin ti ieyin ninırnankainaiinamin mwıs karamaeyin yio siir warar kigriraowikin mi ti inkamin siir inigın Hibrusımir yaigina ha dapikim Abadon. Mi Grikmi yaigina ya min dapika Apolian.

12 Mi dimin biyie kire komiiyin iikam tırbuwin yio bıdi digiyin mi dimin biyiekı biyie whiso yo ina swoki itwo.

13 Mi ti dimin taeminim kara kigiyim simiir mhoiyan karar wakaeki, paekwosim ırriyar nwıs akan siir kidin pi maskii. Mi mhoiyya karar wakaeki inkam nwırın siir yaiya pi kauwokii, hon whiiyim hıiya golni nonkwokwowa saiir nwowim simiir bopwo hırankın, ta hıiya paekwosim ieya haigin inkin imiiyaeiya piuii miyyık Adi Komii siya whakwinam saiir hırankın.

14 Mi siya kimidiniya paekwosimin yipikin siir kid iiir maskiyin siir boınki, kıra paekwosim biyie nwiyyim yipiki bıiya Adi Komii siya kikog ok-wowim yab komii Yufretis hır kıra simiirin ti onkwo iuguski yimbi nami.

15 Mi siya simiirin ha nonkwo iuguskiyin mi sima ina yamim mi iikamim nuanım simiirin sima haınmamakıuwam mi simiirin haımii haımiiyim

whoima ywo. Mi mhoiyya haimii whirin siir iikamim simiirin ina yisomsom aokao digiyim. Biyya, simiirin Adi Komii siya nimbingim mi sima hir asi nidwokim bwanin simiir nimbinin siiram, ti biewiyin siir ii aiiram ti dimin in siir tiram.

16 Mi paekwosimim yim ini biyyar yamim mi kamim yaii niniyim yim hosim simiir idwo nidwowim yim ini simiir mhoiyyar yamim. Mi karar wakaeki inkam in ha boinkii, sima iriparin pariigim 200,000,000 kim. Kasa kasa rani.

17 Kara ti hos imiirin nhwonan whinkigim. Sima ti hinin hinina tirkim, kam nhirim yim hos idwo nidwokim mi hosim simiir iirib imiir nitimwramwrakiuim nhaowim aeyini nonkwokwowim yim paridnankim mi nhirim yim nhaowim aeyini nonkwokwowim prainanim yim simiir niigim mi nhirim nhaowim aeyini nonkwokwowim wirnanim yim simiir niigim. Mi ti hosim simiir mwowim yim ini laioni mwongan ywowim.

18 Mi paeya mi paowii aka mi siiyam paeki paenan nwo ikim yim simiir yai hirankar wokitkikaninii. Mi ti hiriinan saiirsika sima haimii whirin siir iikamim yipiki biyya sima nimbinim simiirin asi nisomsom aodigikim.

19 Mi hosim simiir yaiyim mi simiir kib ikim yim kirie komiigakim mi simiir kibim simiir mwowim yim ini mipugni mwongan ywowim mi iikam imiirin sima nisomsomi mi sima wa naonami.

20 Mi iikamim yipiki ti hos imiir nisomsom ao karam nwowim yim sima simiir mhii kwoinim bi kisina haigigim ti dimin biyie biyieyim sima tirim simiirsi. Mi sima uruwai siyaowaini inig

hainanim bi digikim. Ti dimin taeminim sima tirim gol, silva, bras mi tidiyiu mini sima nikrimtio diriraerarim, yipiki napririr wakae omok kigimok karamae nwowiyim ti iikamim sima siyuin dimin biyie tiriycin siirin digiumii bi haimriiyugim.

²¹ Iikam nisomsom aokao, nop min iikam nhirmi nao mi hii min nanae mi hii tauae mi ti dimin taeminim simiir mhii kwoinim simiirsiyin bi nikiki nisugim. Ningaka. Iriig.

10

Adi Komii siir paekwosimin yokwowa siya hauwa Jon siir mi siya saiirin ina yaeyin

¹ Mi ti digworaekwowim hiriinan tirkiyim simiir mhoiyan, karar swoki kigi Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosim komii nwirin pi niti Adi Komii siir omin hirankin. Mi waua ini siirar yimwainginaiinya yiusni hanin. Mi namnamiinin siir mwo hirar yidwonaiini mi siir whwonkamin bieni hanin whwoyakikin mi siir iga paeni hanin niuyakika.

² Mi siir iina, siya yokwosima kwira nonkwowi. Mi siir iga iiniga whii komiiya solwara nikiuviya saiir yokwomaigi mi iga yaioyaeya ya nu iir yokwoki.

³ Mi siya kimidiniya komiiyar kauwok boinamnanki laionki kaunamnankiyim hinin. Mi iiya siya hiriinan boinkiyin, mi diya idip idipin iriiyar kwisa tioki.

⁴ Mi ta sima tiokiya saiir mhoiyan, kara ti yai imiir winamar kwatirkin mi karar wakaeki yai kwira Adi Komii siir omin siir hiranki kauwok boinki saeya kariirin ti hinina kauwok boinkika,

tı yaiyım yipiki ti diya ırriyar kwis owa boinkiyim simiirin kipi winki kiriir yokwoni. Niingaka. Yim kiriir kwoin arar haigi okai.

5 Mi karar swoki kigi Adi Komii siir paekwosimin yipiki whii komii solwara mi nu ikin sowiir idwo nokwowin, siya siir iina iiniga ina kininansiinanaiinama kougikouwa hiriir.

6 Mi siya ina boinkiyin, kara kaimwokikaimwowar boinkii Adi Komii siir inig iirin yipikin ninomor nu mi whii komii solwara simiir nonkwokwokiyin mi dimin taeminim simiir nwo ikim mi yio siya ırriyar nwoyokiyokiikaeyamikin iinokkinokin. Mi kara ta saiirin pi hinina boinkii, krima wi yaeya ii kwiram nwo rani, yaeya ii kwirki nimbiniyim.

7 Mhoiyya kara wakaekii Adi Komii siir paekwosim ırriyar nwisanakan siir kidin maskiyin mi dimin taeminim aowa aowa nwowim Adi Komii siya tirim yim wi simbi digii. Biyya Adi Komii siya siir profet kam imiir boinkikin ti dimin taeminim sima winkiyim yokwoni. Mi sima wi profet kamim sima boinkiyim wi simiir hiriinanar swoki imbiyami.

8 Mi karar wakaeki ti inkamın Adi Komii siir om hiranın yipikin biyya kariir nik boinkiyin, siya pi swoki boinkii kariiram, kira damki mi kira ta yokwowa haiwaonisuwa paekwosimin yipikin whii komii solwara mi nu ikin sowiir idwo nokwowin siya nonkwowa saiir tini hainaki.

9 Mi ta siya boinkiya saiir mhoiyan, kara hanamin kimidiniya Adi Komii siir paekwosim iir nini kigiuwin mi siirin ina ini boinuwin, kira wara yokwo kopsima kariir whauugi. Mi siya

kimidiniya kariir bōnki, kira saiir haii mīpa daeki. Kira saiir naei mī kiriir kwoin̄in pī hīigakar nwokii hainiinan mī mhoīya kiriir mhīiya wī saeya hiugrimkrīpi.

10 Mī kara ta yokwosima Adi Komii siir paekwosim̄in̄ siir īn̄ h̄irankī ha haiya mī ina yaekiya mī kariir kwoin̄in̄ ini warar diewhrokwhroknaianam̄in̄ hainiini haniīn mī ta kara naekiya saiir mhoīyan kariir mhīiya nhaminhami bī hiugrimkrīpkika.

11 Mī ta kara naekiya saiir mhoīyan mī inkam̄in̄ kariirin̄ siya bōnki, tariinan̄in̄ kira tī Adi Komii krimiir Wanin̄ siir yaiyim̄ simiir tī swokī bōnm̄imauu tī dimin̄ taemin̄im mhoīya nimbiniyanim̄ ikī iikamim̄ maeyau maeyauwanim̄ mī iikamim̄ nupai nupaiyanim̄ mī iikamim̄ yaigin̄pai yaigin̄painiyim̄ mī iikamim̄ yipikī bī nwo ikim̄ simiir. Iriig.

11

Mī inkam̄ nwiso yipikī Adi Komii siir yai aīr bōnm̄imauwo nu tir sowa

1 Mī tī dimin̄ taemin̄im siya bōnkiyim̄ kariir simiir mhoīyan mī sowa paekopin̄ haigin̄ kimairiyin̄ kimidiniya kariir hauugi mī sowa ina bōnkiyo, kira dam omaka Adi Komii krimiir Wanin̄ siir inig hainaniya saiir tinī kimairiu mī hiiya iikamkim̄ sim̄ haigin̄ inkin̄ imiiyaeya Adi Komiini saiirin̄ warar timī haigin̄ kimair. Mī ta saiir mhoīya iikamim̄ Adi Komii siir inig hainaniyim̄ simiir warar timī mwain̄.

2 Mī hiira omaka Adi Komii siir inig īir hainaniya saiir nidiyokiyokaiya saiirin̄ wī wara

kipi haigin kimair. Dimusi rani, Adi Komii siya wi iikamim Juda iikam tani wi simiiram kiwakii om komii Jerusalema sima nitim, iikamim hapaiiranim sima nini kigriraoniyim bwanim kamnwis whis mi dimin taeminim hiranim wi sima tirbuwi.

³ Mi an kara, wi Adi Komii siya hauuwi kariir inkam nwiso sowiirin kirie mi sowa wi kariir yai imiir boinmimauuwami biewiyim whoim ha'imii. Mi sowa wi yius biyie imiirarar nii iikam imiir niisiimauuwam hinin sowa siyiu bibiyeyim sowa tirim simiirsi nidiidi.

⁴ Mi ti inkam nwiso yo ini pae whiso olip nikiuwiyo mi yukid is iko yipiki Biyan Inkam Komii siir whwonkam ida nokwowo yipikin nu whiekak imiirar kigirkakiyin ini simiir hiriinan yowowo.

⁵ Mi iikam nhirim ti inkam nwiso sowiir nisomaowam naingpowi mi paeya wi sowiir yai hirankar nimbiyami ti iikam biyie imiir niuamin. Mi yipiki ti inkam nwiso sowiir nisomaowi yim wi naowi ta pae biyieye saiirsi.

⁶ Mi sowa kirekakaирgo, ninomor aiirin wi sowar mi iripikougii mi saeya wi naokin tani, ti iiyim sowa Adi Komii siir yai imiir boinmimauuwi ti nu iiir. Mi sowa kirieya op ninkpitkiyana nhiek nimbiyamam ina mi ankwowo mi iikamim nuanim simiir mi tirbuwana ma minki sima niiya mi dimin bibiyie ikim. Mi sowa ti dimin hiriinanim simiir tiram naingpowi sowa wa tiri.

⁷ Mhoiya ti inkam nwiso sowa sowiir yai imiir boini mi ti uridyiu biyieyin yipiki wraisuni whwonkamnan nwowin, siya wi ti ieyin mwis kara-

maeyin wi siir hirankar ninsiin idwonanii mi siya wokitkinaninii mi siya wi ti inkam nwiso yaii sowakar ninii. Mi sowiirin wi siya niyopakaiyuwi mi wi siya nisomaokii.

8 Mi siya sowaka ninii mi sowa wa naonami mi sowiir piuisa wi om komiiyan siyu komiiyin wi siir hirar kiwomwokini. Mi krima sowiirin hindara haigipraprakai boini mi krima ti om komii iiirin wi min namisi ikiuwi Sodom, iyie? Wi Isip nikiuwi. Dimusi rani, ti omin siir iikamim yim Adi Komii siргisiir sau omomkin. Mi ti om komii ti inkam nwis owa nwowin sowiir Biyan Inkam Komiiyin yio hir nikin irioninkin inankiigikin.

9 Mi iki piuganpai piuganpaini iikamim mi iikamim maeyau maeyauwanim mi iikamim yaiginpai yaiginpainiyim mi iikamim nu pai nupaiyanim sima sowiir piuis biyie airin iiyim wi kwoim haimiya kigi. Mi sima wi iikamiyam kiwaki rani, sowiir piuis biyie air haingikaigiyim ienau. Dimusi rani, sima ti inkam nwiso io sowakar nwoko mi sima dimin biyie sowiir tiram tirkim.

10 Mi iikam whiekakim nuanim sima wi maирgimaирgar nwoki. Dimusi rani, ti inkam nwiso bidi yaonamwo. Sima wi maирgimaирgar nwokii mi dimin taeminim irni nwirniyamin wi hindara whisariiyar ninan priihauu priihauuwi. Dimusi rani, profet inkam nwiso yipiki nuan iikam imiir nonkwoninwoimwirninkinim yipiki dimin biyie simiir tiro bidi yaonamo.

11 Sowa hapaiirin iiyim kwoim haimiya ywo mi mhoiyya Adi Komii siya opuda ina yikropkiya sowa niyaeyam mi saeya ha nama sowiir mhii

kwoinau hiriir mi sowa ina yinsiin idwokiyo mi sowa ini ırkakar swoki owo. Mi sowa ha ninsiin idwokiyo mi iikamim yipiki hiriinan kigiyim mi sima ina yididgiyim mi sima pranae pranae bi ntididgikim.

¹² Mi mhoiyya ti Adi Komii siir profet inkam nwiso sowar wakaeki inkam nwirin Adi Komii siir om hiranin siir yaiya pi kauwokii siya sowiirin ti hinina boinki, kowa dinsiin idwoki mi tiriir wit. Mi ti inkam nwiso sowiir sau omomim sima sowiir kigiyim sowa ninsiin idwokiyo mi sowa waua saoir yidwokainaiinam mi sowa ini Adi Komii siir om iiirar yamo.

¹³ Mi biri kimiminkikin, nii komiiyin ina yit. Mi om komiiyin siir haimii haimii iuurim simiir haimii whirin yio ina tırbugiyin. Mi haimii haimii iriiyar whiiyim yim ina ywokiyim. Mi iikamim 7,000 na mi aokaoki. Mi iikam nhirim omwai waiyakiyim om komii Jerusalem hiranim sima ntidid prasae bi kinkikim mi sima ini Adi Komii siir inig iiirar hainankiyim yipikin om komiigi komii iiir nwowyiin.

¹⁴ Mi tariinanın dimin whisakan yio bidi digiyin kira wakaeki. Mi ii priei bi kwokikin dimin biyie whoimakan yio ina swoki kwitin. Iriig.

Adi Komii siir paekwosim iriiyar nwisakan siir kidin ina maskiyin

¹⁵ Mi ti diminim hiriinan tırkiyim simiir mhoiyan, karar wakaeki paekwosim iriiyar nwisakan siir kidin pi maskii. Mi siya ha maskiyin mi karar wakaeki, paekwosimin Adi Komii siir omiin siir hiranin siir yaiya pi kauwok boinkii, iikamim hinda tindanim warı nuin siir nwowim

s̄imiir iikam̄im w̄i siya kigirkaki siya w̄i hiriyyar nwoyokiyokiikaeyami iinok̄inok̄in mi s̄imiirin w̄i siyar kigriraowi.

16 Mi mhōiya ti inkam komii komiiyim s̄imiir ipii imiir nīdwodwokaiyim Adi Komii siir whwonkam ida s̄ima ogmwo ha waisii h̄unananinam̄im nua hiriir mi sima kimidiniya siir inig iiir hainan.

17 Mi s̄ima kimidiniya Adi Komii siir boin, kr̄ima kiriir boin wadiekii. Kira kr̄imiir Biyan Inkam Komiigin, Adi Komiiyin b̄iyya kira hiriyyar nwokin mi tariinanin kira ini hiriyyar swoki oyokiyokiiyamin. Kr̄ima ini mārgimārgar nwowim mi kr̄ima kiriir inig iiir hainanprapraskii. Dimusi rani, kira kir̄ie komii b̄idi haiyin mi iikam̄im ini kiar kigriraowim.

18 Biyya iikam̄im s̄ima io kinakar nik̄ okim mi tariinanin kira ini io simakar mi owin. Mi hiya ta ii aeya niti, iikam̄im naokaowim yim w̄i kira hidi mi takaiya saeya kira hauwana iikam̄im yipiki kiriir mi aiir m̄iriyyim mi kiriir profet iikam im̄a mi iikam whiekakim kiriir inig iiir hainani ikim mi kiriir yai imiiram naingwo t̄ibmii ikim s̄imiirin w̄i kira hauwi dimin taeminim. Mi hiya ini n̄ita iikam imiirin kira nonkwobumbuninkinana yipiki iikam̄im nu nwowim s̄imiir t̄rbumbuninkin haiginiuwim.

19 Mi ti dimin taeminim s̄ima bōnkiyim s̄imiir mhōiyan karar kigi omaka Adi Komii kr̄imiir Wanin siir inig iiir hainaniya siir om h̄ir nwowa pi haiwaokii mi karar kigi m̄iyya yaiyim Adi Komii siya nimbinim s̄ima nwokaiiya ya sair omaka

yaina u hirar nwokaii. Mi karar kigi sinana pi sinankii mi karar wakaeki, diya pi tioki.

Mi karar mi kigi niin in pi nitkii mi karar mi kigi naowin aiskakin pi nikiinaini nua tiriir. Iriig.

12

Wig aeya mi mipug biyie ikin

¹ Mi ti digworaekwowim hiriinan tirkiyim simiir mhoiiyan karar kigi dimin kibiyin ninomor kou hir nwowi mi kara ina yanaakiyin. Dimin in kara kigin wignankin. Mi yiuisa saeya niiya ini hindirar kigninya ini biek saiir piu aiir whwonan ywokiyin. Mi bwana ini saiir iga aowa ywokaiya mi saeya nauun iuur iso simiir warar mi haigin sair mwo iiirin pagra inkam inigakin si haiginiya sair hiriinan.

² Saeya yinpiugaka mi saeya yinisim iiir naokainam tira siya dirisusua mi saeya asi kaugika.

³ Mi ti dimin in kara kigiyin siir mhoiiyan karar swoki kigi dimin komiigi komiyyin ninomor kou hir nwowin ini diduka komiyyin kirie komiigakin dimin taeminsi ntidid karamae nwowyiin ini siir hiriinan ywowin. Siir piua paridnanka mi siir mwoim iriiyar whisko mi honim siir mwo imiir nwowim iuurgim mi pagram siya haiginyokiigiyim siir mwo imiir yapa yapa yim ini pagram inkam inigakim sim haiginiyim ini simiir hiriinan ywowim.

⁴ Mi siir kibin ha niyairyokyiyin mi ninomor kou hiran nauun haimii whirin kimidiniya siya yipamkiigi mi siya simiirin nua tiriir yitkiigigi.

Mi ninomor kou hirin nauun haimii whiso sowa sowa ywoki. Mi siya ini wiga yinpüugak nwowa ini saoir whwonkam ida kingiin hirar nokwokaowin siya minam nokwokaowi saeya saoir yinisim iir naokainam. Siya minam naingwowi, saeya saoir yinisimin siir naokainaei mi siirin siya nisomaowi mi siirin wi siya naei.

5 Mi yinisim yinkamiyinin saeya naokainan yipiki wi iki iikamim yipiki hinda tinda nwowim wi simiir kigirkaki wadie sima nwowam mi kirie sima nwowam. Mi ti yinisimin saeya naokainakiyin siir mhoiiyan mi ti kaın siya siir bi nisomaokin mi siir bi mi aekin. Mi siirin Adi Komii krımıir Wanın siir paekwosimin siya hainam ipiyya Adi Komii siya nidwokaiya saoir hiriir.

6 Mi ta wiga ina yidamkiya niimauu boskwokiboskwonaua maeyauwa inkamki nwo karamae nwowiya saoir hiriir, maeyauwa Adi Komii siya diriraerarkwokina ya maeyau kibi aeyairga mi saeya wi wadie nwoki sibgu owim hapairin. Mi siir paekwosimim saoirin sima kigriraowi iiyim parig 1,260.

7 Mi ti kara kigiyim simiir mhoiiyan mi paekwosimim Adi Komii siir om hiranim yaii ina yiniyyim. Maikel siya mi paekwosimim siir yai aiir wakaeyokna apiyim sima mi ka ieya mi siir paekwosim ikim yaii simakar yinii.

8 Mi sima ha niniyyim mi ka siya mi siir paekwosim imma sima simiirin dig bi nwokim. Maikel siya mi siir paekwosimim siir yai imiir wakaeyokna apiyim simiirin sima hainurur haiginiu. Mi ta hiriinan saiirsika sima simiirin Adi Komii siir om hirin iiya wi kwira swoki kigninkin

o rani. Niingga.

⁹ Sima ka siirin mi siir paekwosim ikim simiirin ina nhinikriopkiyim Adi Komii siir om iir haiburgigim. Mi ti kain, yio ti mipugin bidi bidiniyar nwowin inkamin yipikin Setan nikiuwiyyin mi ti siyaargin ti kain nik oyokiyokiyyin biiya Adi Komii siir whwonkam idan siya nik boin huriyiugin hinin, iikam krima iikam paa rani. Siya inkam miyyik rani, siya minam kiwokinkaowi iikamim nu hir nwowim simiiram. Mi sima siirin ina kiyitkiigiyin mi siir paekwosimim iripi hiriinan mi sima simiirin nua hiriir kiyitnoudninkigi.

¹⁰ Mi karar wakaeki inkamin Adi Komii siir om hiranin siir yaiyim pi boinki. Siya boin, tariinanin kariir Adi Komiiyin krimiirin siya bidi sibgu grabaiginiun. Mi dimin taeminim siir kirie aeya bidi ikworipukimaigikim. Mi inkamin yipikin siya nimbinin nua tiriir nitam iikam imiir whinkinsiishaiginiuwam siya kirieya Adi Komii siir hiranki bidi haiyin mi siya ini inkam komii ywowin. Siya inkam komiigin. Dimusi rani, yiu biyieyin yio paekwosim ima bidi kiyitkiigiyin yipikin biiya nii nabie Adi Komii siir whwonkam ida nokwowin yai ninkinwaomwarkii boiniyin mi ha mi boiniyin krimiir nomiiyauim nuanim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim yim biyiekim.

¹¹ Krimiir nomiiyauim siirin bidi ikworipukimaigikin Krais siir nhieya sair kirieni inkamin yipikin sibsibnan nwowin mi siir nhieya ha naokiinaiinama biiya nua hiriir. Mi Adi Komii siir yaiyim sima boinim mi sima boinmimauim

s̄imiirin s̄imar ikworipugii. Adi Komii siirar kwōinkin sima mi aowi sima wi mārgimārgar mi owi.

¹² Mi ta h̄iriinan saiirsika iikamim kima Adi Komii siir om h̄ir nwowim mi digworaekwo whiekak ikim kima mārgimārgar dwo. Mi iikamim nuanim digworaekwo whiekakak ikim kima mintarao! Setan siya nua waraur b̄idi yit̄in mi siya kimaka wi io praeſae prasae nwo rani mi k̄imiirin wi siya nonkwobumbuninkin haiginiuwi. Dimusi rani, siya ina ninokninkinin iiya ini kingiin n̄ita Adi Komii siya siir nonkwobumbuninkinana mi siir kab̄itkaigiyana paeya.

¹³ Mi ka siya ina kigninokninkinyin siirin b̄idi kab̄itkiigiyin mi siya nua b̄idi yamin mi siya ha n̄insiin idwowin mi siya kimidiniya ta wiga yipika b̄iya yinism yinkamiyin naokaina saiir yinkinaeyokiyok.

¹⁴ Mi siya ta wig aiirin ha n̄inkin aeyokiyokin mi siya saiir bi n̄isomaokin. Mi saiirin pidga kwiso ipiyinin wab n̄ikiuwyin siir owiir hauugi mi saeya sowiirin ha haiyo mi saeya kimidiniya niimau boskwokiboskwonauwa h̄iriir yama niimauin inkamki nwo karamae nwowin siir mi saeya ka biyieyin siirin ha haburgiga mi saeya ini hapi arugi aru ini owouwa. Saeya hapairin biewiyin wi whis hāimiya nwowi mi saiirin wi simar kigriraowi.

¹⁵ Saeya ha n̄idamama mi ina siinama mi op komiiya iekinakiibormainamiyim hinina ina saiir mhoiiyar yama. Saeya saiir mhoiiya minam namka ta opa saiir hinina ta wig aiirin pi saeya nwok̄i kaiyopr̄imdipu aokiyim mi saiirin pi saeya

nwoki hainamim mi saiirin pa nwoki isomaowim.

16 Mi saiirin kimidiniya nu siya whinkinsiis haiginiu mi nuin ha piigigiyan mi ta opa ka ieya yaskiigiyaa siir yai hirankin saiir hopnan hainawidam ya ini nua hiriir yaokiinaiinama.

17 Mi ka siya ta wig anakan io prasae bi nwokin mi siya saiirin ha haiburgigin mi siya ina yamin yinism nhirim biiya saeya nikii iyiom simiir nisom som aokaowam yim ti yinisisim yim ti iikamim yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiir wakaeyokna apiyim mi ha boinmimauuwiyim yim sima ti Jisis siir yai aiir boinmimauuwiyim.

18 Mi ka siya ha namin mi siya kimidiniya whii komii saiir siiyin iiir mi okwoiu. Iriig.

13

Niimauan wraisu iso sowa sowar nimbiyam iko

1 Mi diduka whii komii solwara saiir siiyin iiirar nikii okwowin mi karar kigi wraisu komii irin op hirankar nomboknaiini. Mi honim siir nwowim iuurgim mi siir mwoim siir nwowim iriiyar whisko mi pagra iuuri inkamim inigakim sima haiginiyim hininim ini ti hon imiirar haigin digim mi ti mwoim sima yapayapin inig bibiyekakinairgim. Tiki inigim yim min nokdap haiginugim Adi Komii krimiir Wanin siir nikwowaesiigim.

2 Mi ti wraisu komiiyin yipikin whii komii solwara hiranki nitin siir piua ini niimauan pusi biyieyin namaknamaknan kitiyin min dapiyin lepat ini siir piunan ywowin mi siir iga inim kirie

komii komiigakin ini wraisu biyieyin min dapiyin
bea ini siir iga hanan ywowim mi siir yaiya ini
niimauan pusiyin laion dapiyin ini siir hiriinan
ywowa. Siirin kirie diduka siya hauugin mi siirin
siya bidi yimbiniñ iikamim yipiki hinda tinda ti nu
iir nwowim simiir kigriraowam.

³ Mi siir mwo whirin yio ini hankakar nwowin
siirin sima nisomaonan bidi ywowin. Mi ta
paowai hana ina swoki iyimwarkaigya mi iikam
whiekakim ta hana siir mwo iir nwowa saoir
kigim mi sima ini kakakar ywokiyim mi ina
boinkiyin, siyaırgın inig komiigakin. Mi sima ini
siirar mi wakaeyokna apim mi ini siir yai imiilar
mi wakaeyoknam.

⁴ Mi iikamim ini ka siir inig iirar hainan
prapraskiyim. Dimusi rani, wraisu iirin kirie
siya hauugin mi iki nuan dimin taeminim simiir
kouwin ini siyar ywowin. Sima kimidiniya ka siya
mi wraisu ikin sowiir inig owiir hainanprapraski.
Dimusi rani, sima sowiiramin minam naingwo
tibmiigo inig komiigakin ini sowar ywowo. Sima
ha boinkim, pisirin dimin komii irin inigakin ti
wraisu in iir nwowin siir hiriinan kirie komi-
igakin? Mi yaii ninii siirin wi nhingga nikwowaissii?
Inkam nwir karamaea!

⁵ Adi Komii siya wraisu iirin minam kiwakikin
siya yai bibiyie boinim Adi Komii siir nikwowaissi-
iyam. Mi siya siirin minam kiwakikin siya dig-
woraekwowim nuanin simiirin biewiyim whoim
haımiiya kigriraowim

⁶ Adi Komii siya siirin minam kiwakikin siya yai
bibiyie boinim Adi Komii siir nikwowaissiyyam mi
Adi Komii siir omin mi tiriiginim yipiki Adi Komii

siir om hir nwowim simiir boinim.

⁷ Adi Komii siya siirin minam kiwakikin siya iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim yaii simaka niniyim. Mi simiirin yamdkiwiruwa siya siyar hainurur haiginiuwim. Siya kirie komiigakin mi siya wi iki iikamim piugan piuganiyim mi iikamim maeyau maeyauwanim mi iikamim yaiginpai yaiginpainiyim mi iikamim nupai nupaiyanim ti nu iirar nwoirkakim simiirin ini siyar kigirkakim.

⁸ Mi iikam whiekakim ti nu iir nwowim yipiki simiir inigim ti inkamin sibsibnanin siir yokwo aiir win karam nwowim yim sima wi wraisu komiiyin siir inig iir hainani. Mi bidi bidiniyarin iya Adi Komii siya ti nu iir nik onkwokwo karamaeyer nik owi, siya saiirar winkin ti iikamim simiir inigim yipiki saika nwoyokiyokiikaeyami inokininokin ta yokwo aiirin.

⁹ Kira kariir yai imiir wakaeki! Yipiki yai imiir wakaei siya simiirin sibgu daengwo omok.

¹⁰ Tiki iikamim yipiki wi Adi Komii siya nimbini maeyauwa mii biye mriiya saiir hir hiugripkikikaiyam yim wi hirar hiugripkikikai. Mi tiki iikamim yipiki wi Adi Komii siya nimbini simiirin kamkiuni hampimpit aowam, simiirin wi kamkiuniyar mi hampimpit aowi. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim yim wi kirie hiriayar nwokripkaii mi sima wi Adi Komii siirar sibgu wakaeyokna api. Dimusi rani. Tiki dimin bibiyeyim nitim simiirsika.

¹¹ Mi ti digworaekwowim hiriinan tirkiyim simiir mhoiyan karar kigi nuin pi piigigi mi karar kigi wraisu irin hiranki nimbinaini. Mi

tiki hon whiso tiki wraisuin siir mwo iir nwowo ini sibsibni honan ywowo. Mi siir yaiya siya boinkiya ka siir yainan boinkikin.

¹² Mi tiki wraisu komiiyin yipiki biiyan wraisuin siir mhoiyya nitin siya biiyan wraisuin siir kirie air haigin mi siir igsopa ini siyar yokwokairina mi siirin siya whinkinsiis haiginiu iikamim hinda tindanim sima tirim sima ti wraisuin yipiki biiya paowaigipisin mi naokingiin ha nwowin mi wadie ha swoki owin siir inig iir hinanim.

¹³ Mi ti wraisuin nuanki nitin siya dimin kirie komii komii kasa bi tirkin. Ti sima siya tirim, siya paeya ninomor kou hiranki kiyai nua tiriir mi iikam whiekakim hapair nokwowim sima ini ti dimin iirar kigiyim.

¹⁴ Mi iikam whiekakim hinda tindanim simiirin siya bidi kiyopsibgihaiginiuim dimin kirie komii komiiyim yipiki siya miriiyim simiir wraisu komiiyin siir whwonkam ida. Mi siya simiirin ha mi kiyopsibgihaiginiu mi simiir kwoinim ha mi kiyai mi ta hiriinan sairsika sima pae asi niibirim ti wraisuin siir piunan ti wraisuin yipiki siir mwoin kamkiugi niki haingirin mi siya pariiparii naoim. Mi siya ini wadieyar swoki owin siir hiriinan.

¹⁵ Mi biiyan wraisu komiiyin siya ina kiwakiyin ti wraisuin mhoiyya nitin siya ti paeyin sima niibirin ti biiyan wraisu iiram hinanam. Mi siya pi yai minar nwoki iyae diriraerar boinim. Mi ti paeyin sima niibirin ini ti iikamim yipiki siir inig imiir hinan karamae nwowin simiirin ini siya yisomsom aokaokiyim.

¹⁶ Siya ti dimin taemin hiriinanim iki dimin

taemin nhirim simakar miriigin. Mi iikamim yipiki inig komii komiigakim simiirin siya tirkim mi iikamim yipiki niingga priyokaeyami ikim mi iikamim yipiki umirki naokingugunankaiyim mi iikamim yipiki paeprikab nwowim mi tiriiginim yipiki umiram mirii ikim mi tiriiginim yipiki whisarii mii priimirii ikim, siya simiirar tirswa mi simiir iina inigim mi simiir mwo ikim ina hainmamakiuswowim.

¹⁷ Mi iikamim yipiki ti wraisu biyieyin siya hainmamaku karamae nwowim mi siir inig karamae nwowim simiir iina inigim mi simiir mwo ikim simiirin wi kiwaki rani, digworaekwo haiginim mi umir simiirsi haiyim mi digworaekwo wi mi sain tani. Niingaka.

¹⁸ Krima ti dimin taemin hiriinanim simiirin sibgu daengwo omok. Mi iikamim yipiki ninokninkin miiyikakim yim wa sibgu inokninkini ti wraisu biyieyin siir dimina hainmakiua. Ta dimina hainmakiua ya inkamin siir inig ieyairgin mi ta siir dimina hainmakiwa ya 666ka. Iriig.

14

Mi 144,0000 iikamim mwai waokim

¹ Mi ti kara kigiyim simiir mhoiyan karar kigi inkamin sibsibnanin om komii Jerusalem hir nok-wowi omiin yipiki ha dapiyin siir inig whirin Saion. Siya mi 144,000 iikam ikim yipiki siya mi siir Adi ikin Adi Komii krимиir Wanin sowiir inigak nwowim simiir mwowim sima hirar nokwokim.

² Mi ti kara kigiy simiir saiir mhoiyan kara diminin ninomor kouwanin siir wakaeki. Siya pranae pranae bi kauwok boinkikin, hapi owieyin

kouanki niswitatnaomaigiiyin whwoowa ha kiniyin
ini siir hiriinan ywowin hapi diyaki tiokikin. Kara
simiir wakaekiyin mi hapi iikamim simiir gita
imiir tiowaowiyim ini simiir hiriinan ywowim.

³ Mi 144,000 iikamim yim ipiyya Biyyan Inkam
Komii siya nidwokaiiya saiir kingiin hir nok-
wokim. Sima hirar nokwowim mi sima mwai
kibya kwira yokwo wao ti dimin whiiyim kwoin
minkakim mi ha niyae diriraerariyim mi inkam
komii komii kamnwir nwii ikim simiir kingiin ta
mwai aiirin iikam nhirkim wara ninokninkin tani.
Ti iikamim yipiki biyya Adi Komii siya niki anmai-
warkainam iikamim nuanim simiir innankin sima
simar ninokninkini.

⁴ Tiki iikamim yim dimin biyieki bi kimbugim.
Mi tiriiginim simiir kwoinim wigim bi kuyaigim mi
iriipa piu simaka bi mi okim. Sima innokiinokin tiki
inkamin sibsibnanin siirrarar wakaeyokna apikim
pi siya hinda mi am yimbi hiriayar mi ami. Ti
iikamim yim Adi Komi siirgim mi sima iripi
hiriinan ti inkamin sibsibnanin siir waraergim,
simaergim dimin taeminim Adi siya hauuwim bii
simiir haii. Yim sima iki uridyiu bibiyeyim sim
inig bi hainanikim mi iki wraisu bibiyie ikim.
Ningaka. Sima Adi Komii siirrarar hainanikim.

⁵ Tiki iikamim dimin whirki bi kimbugim. Mi
iyya sima nu hirar niki owa sima bi niksaekim.
Ningaka. Iriig.

Paekwosim nwoimim simiir yaiga

⁶ Mi ti kara kigiyim simiir mhoiyan mi
karar kigi paekwosim nwirin hapi ninomor
kougi kou hirar siinii. Siirin Adi Komii siya
nikropkikin nua tirii nitim siir yai kibikibiyim

iiinokiinok h̄iriayar nwoyokiyokiikaeyamanim simiir nanaakninkiiyam. Siya ti yaiyim simiir bōinm̄imauuniyam t̄irk̄in, iki iikamim nupai nupaiyaniim mi iikamim piugan piuganiyim mi iikamim yaiginpai yaiginpainiyim mi iikamim maeyau maeyauwanim simiir.

⁷ Siya komiiyar kauwok bōinki, kira Adi Komii siirsi d̄idid mi siir yai imiir wakae mi siir inig iiir hainan. Dimusi rani, iya Adi Komii siya hidana ini n̄ita iikamim ti nu iiir nwowim simiir. Adi Komii siir inig iiir hainan yip̄ikin nu ninomor sowiir nonkwowin mi whii komiiya solwara nikiuwi aka mi yab komii komii ikim mi ienosisim ikim mi whii ikim. Inkam nwirni inig kipi hainan.

⁸ Mi kara siir kigwinin siya nitin mi karar swoki kigi paekwosim nwirin siir mhoiiya nitin siya komiiyar kauwok bōinki, wakae ti om komiiyin yip̄ikin Babilon nikiuwiyin yio bidi t̄irbugiyin. Mi iikamim yip̄iki ti om komii Babilon siir nwowim iikamim h̄inda t̄inda nwowim simiir kwoinim sima bidi kiyaiyim mi sima ini simiirar mi wakaeyokna apim mi dimin biyie bidiyar mi tirim. Mi uridyiu biyie siir inig iiir bidiyar mi hainanim. Mi Adi Komii siirin digiumii bidi haimriyugigim. Mi iikamim yip̄iki om komii Babilon h̄ir nwowim yim ini wiga wain mobin si kwiyaeya ini sair h̄iriinan ywowa mi kamim simiir kwoinim pi saeya kiyaii sima nini kwyaeniyam mi sima pi iripa piu saika nwoki owim.

⁹ Mi karar swoki kigwin paekwosim nwirin ti paekwosim nwiso sowiir mhoiiyar niti mi siya ina kauwok bōinkiyin, iikamim yip̄iki wraisu siir inig iiir hainanim mi diminim wraisu komii siir

hiriinan niibir nonkwokwowin siir mi hainani
mi simiir iinam mi mwo ikim simiirin siya
hainmamakiuwi,

¹⁰ mi Adi Komii siir kwoinin haugihauga ha
whiyiekii mi siya wi simaka ninkikini. Mi siir
kirieya wi komiigi komiyyar nwowi. Mi Adi Komii
siya simiirsiyin wi haimesima swoki aingwobuna
rani mi simiirin siya wi nhami nhami nippimpar
tani. Mi ti hiriinan iikamim, Adi Komii siya
simiirin wi paeya nitnoudnankaigi maeyauwa si-
iyan nhridmir paridnanin si niuwa saiir hiriir
mi simiir kimpipisuwa wi miyyiknan nwo rani,
wi kipiigi kipiili nwowi mi paekwosimin dimin
whirki kimbu karamaeyim mi inkamin sibsibnan
ikin yim sima wi pae anaka hirar nokwokaowi
simiirin.

¹¹ Mi ta paeya simiir piu aiirin saiir paowii
aeya kimpipisu haiginiuwi iinokiinokin. Mi iikam
yipiki wraisu biyieyim siir inig iir hainanim
mi dimin sima niibirin siir whwonkamnan
nwowam nwowin siir inig iir mi hainanim mi
simiir iina mwo minim siir dimin hainmakiuyin
siir hiriinankak mi owim mi ta paeya simiir piu
imiirin wi saeya kimpipisu haiginiuwi mi saeya wi
dig rani. Nii nabieyin wi simiiram kiwaki rani, piu
sima siisam. Niingaka.

¹² Mi ti dimin bibiyieyim ti wraisu biyieyin siirim
sima niti mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai
imiir wakaeyokna api mi Krais siir yai imiir mi
sibgu wakaeyokna api, yim sima wi hiriyyar nok-
worinukripkaii.

¹³ Mi ti siya boinkiyim simiir mhoiyan, karar
wakaeki Adi Komii siir paekwosimin siir om

hiranın pi kauwok boinkii, ti dimin taeminim yokwoni haiginaowid. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim mi yipiki ti tarinan naowim. Mi mhoiiya sima wi maarginmaargina nwowi. Tiki yaiyim Adi Komii siir paekwosim ieya boinim yim kaimwowaargin. Mi iki omin ninomor kou hiranın simiirin wi Adi Komii siyar Kigriraowi. Dimusi rani mii kibiya sima mirriya sairsika mi sima wi maarginmaargina nwokiyami. Dimusi rani, dimin taeminim sima tiriyyim wi simakar niti. Iriig.

Paekwosim siya ha namin iikamim nuanim simiir ini ikiunaki mi simiirin Adi Komii siiram yikiunam.

¹⁴ Mi ti yaiyim siya boinkiyim simiir mhoiiyan mi kara waua ninomorana saiir kigiyin mi karar kigi inkamin Kraisnanin, Yaowae Adin ninomor kouanki nitin, yio wau aiilar nidwowi. Mi pagra siya haigina inkamin inigakin si haiginya ya hinininaka. Mi kamkiuin siya nonkwowin siir iowa hapi mhanki witi.

¹⁵ Mi mhoiiya paekwosim nwirin ha swoki apninaniniyin Adi Komii siir inig hainaniya omaka hiranki mi siya kimidiniya inkamin wau aiir nidwowin siiram yani ikiuni mi siya siiram in praenae pranae bi kauwok boinkikin, kira kiriir kamkiuin iiir haigi mipi digworaekwowim simiir dikrimkripnam. Hiya bidi yimbiniya ti sasaeyim nuanim sasae wai nwowim simiir ninguguhaiyana.

¹⁶ Mi ti inkamin wau aiir nidwowin siir kamkiuin ha kinawanakiyin mi digworaekwowim nuanim ini siyar yikrimkrip swokiyim.

17 Mi ti digworaekwowim simiirin ha nikrimkrip digiyin mi paekwosim nwirin ina yapninaniniyin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hiranki yio ti inkamin waua sae nidwowin siir hiriinankin siya kamkiuin io mhani hanin witiyin whira nonkwowi.

18 Mi siya ha napninaniniyin mi tiki paekwosim nwirin yipiki paeya sae kigriraowiyin siya ina haiburgigin ta hiiya nae Adi Komii siiram haigininkin imiyyaeiya saiirin mi siya ini komiyyar kauwok boinkiyin, ti paekwosimin yipikin ti kamkiuin mhani hanin witiyin siir nonkwowin siir in siiram. Siya hinina kauwok boinkikin, kira kiriir kamkiuin yomki mi uridim wain iirim simiir dikrimkripki yipiki nu hir whakim. Dimusi rani, sima bidi higiyim.

19 Mi mhoiiya paekwosimin kamkiu iir nonkwowin siya siir kamkiuin ha yomiwakiigiyin mi siya sasaeyim wai nnowim ina yikrimkripkiyim. Mi siya simiirin ha haiyin mi ina yitnoudnankaigiyim siiya iya sair hiriir pi nikwobrombropkiyim hii aiiram, hii aeya nitam. Mi takia siiya iya ya hindara boiniiyioka ya io Adi Komii siya nwo aeya iikamim nuanim simiir nonkwobumbuninkinam.

20 Mi sima ti sasaeyim kimidiniya iya om komii siir yaba nnowa saiir hir ikwobrombrop mi simiir hiiya ta iya saiir no hiranki nakiinaniniya ha niyopinaiiniya 320 kilomita hinina yunanaaiinam ini inkam mwodigimwodigar yakowouwin. Iriig

15

Paekwosim iriyyar nwiso dimin biyie iriyyar

whiso ini sima nonkwowim

¹ Mi ti dimin taeminim mi nhie aka kara kigim simiir mhoiiyan karar kigi diminin nanaakak nwowyiin Adi Komii kr̄imiir Wanin siir om hir nwowi. Mi karar mi kigi ninomor kouan paekwosim iriiyar nwiso mapai mapai biyie iriiyar kwiso yipiki iikam imiir nonkwobumbuninkini simiir nonkwowi. Mi ti dimin biyieyim nua hiriir namkii mi iikam imiir n̄ipimpari mi mhoiiya Adi Komii siir ioa wi haniiingin digii. Mi ti dimin bibiyieyim yim wa digiguskii.

² Mi mhoiiya kara kigi diminin whii komii solwarananin mi ti diminin ini opnainan ywowiin paeya ini siir hirar niugaiya. Mi kara whii komii solwara saiir kigiyin mi kara iikamim wraisu biyie saika nwowim simiir warar yinkin kigi mi diminin siir hiriinan sima n̄ibir ikin mi siir diminin hainmamakuwi ikin, sima yaii simaka n̄iniigim mi simiirin iikam imiir hainurur haiginiu. Dimusi rani, sima simiir inig imiir bi hainankim. Sima ini whii komiiya solwara nikiuwiya ini saiir nok-wowim mi gitam sima haiyikwowim yim Adi Komi siya hauugikim.

³ Mi sima ti gitam Adi Komii siya hauugiyim simiir nonkwowim mi sima kimidiniya mwaiya Adi Komii siir miyan inkamin Moses nikiuwyiin siya winkiya bidi bidiniya saiir waokim mi sima inkamin sibsibnanin siir mwai aiir warar mi wao. Sima ti hinina waokim,

Adi Komi kr̄imiir inkam komiiyin kirie whiekakim ini kinakinar nonkwo digim mi dimin taeminim kira tiriym yim wadiekinaırgim. Iikam kr̄imiirin ini kiar Kigirkakin. Mi

digworaekwowim bidi biddenanim mi tariinan nwo ikim mi mhoiiyan ikim yim ini iripi hiriinan kirar mi kigirkakim, dimin taeminim kira tirim yim wadie kinairgim kirarin kaimwokikaimwowaingin.

4 Kiriir inigin wi nhingga hainani? Iikam whiekakim wi kiriir inig iirrarar hainani sima wi kiriir inig iir hainani krимиir Biyan Inkam Komii nwiruwan. Mi sima wi ha boini, kirie komiigakin ini kirar ywowiskiyin. Dimusi rani, inkam nwiruan wadiekki wadie nwowin ini kinakinar ywowiskiyin. Mi ta hiriinan saiirsika sima wi dimin taemin kibi kibiyim wi simiir asi kigi.

5 Mi sima waowa saiir mhoiiyan mi karar kigi omaka Adi Komii siir inig hainaniya Adi Komii siir om hirana hindara haiwaonisugii. Mi kara maeyauwa Adi Komii siya nidwokaiiya ini saiirar kigiya.

6 Mi ti paekwosim iriiyar nwiso dimin biyie iriiyar whiso sim nonkwowim yim ta omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hirankar yapninanini. Mi yiusim sima niyyim whisinankinairgim mi sima ini hindara kigninyam. Mi piuwopim sima kikogim gol piuwopkinaingim.

7 Mi sima ha napnaniniyim mi ti dimin whiiyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim simiir nwir ieya hauugi twowim irira ti paekwosim iriiyar nwiso imiir. Adi Komiiyin yipikin hiriiyar nwoyokiyokiakaeyamiyin siya ini iowar nikki okripkaiyin. Mi ta siir iowa ha ninkpitkiya mi ini op yimbiyama ti two iriiyar

iso simiir yainau hir mi ti two iriiya iso ini mirkimirkar yinkinkiyim.

⁸ Mi Adi Komii siir kiriyea saiir paowiiya mi siir dimin miiyik miiyikim paenan niuyaeyim ini ta omaka Adi Komii kr̄imiir Wanin siir inig hainaniya ini sairrar yiniyokiigya. Mi inkam nwirki ta omaka Adi Komii siir inig hainaniya wi saiir nik̄i apn̄inopkainam tani mi wi ti dimin biyie iriiyar whiso paekwosim iriiyar nwis ima nonkwowim wi simar digii. Iriig.

16

Mi paekwosim mi dimin biyieyim ha haiyim two hirankin mi simiirin ina yitkiigiyim nua tirii

¹ Mi mhoiyea karar wakaeki yai kwira omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hiranki kauwok boinkii ti paekwosim iriiyar nwiiso simiiram. Kima warì two iriiyar iso Adi Komii siir io aeya nwokaiyim simiir haigi mi simiirin nua hiriir ditkiigi.

² Mi biiḡi biiyan paekwosim mi simiir ina yami ininaokiigya nua hiriir mi ti iikamim yipiki ti wraisu biyieyin siir inig iir hainaniyim mi diminin sima nibir ik̄in siir hiriinan mi diminin ti wraisu siirin haenmakiuiwyin siir hiriinankak nwowim simiir piuim mi ti diminin wi yhiyopnan simiir piu imiir nauni aogrirginii. Mi sima wi kimbipisu prasae kin tani mi wi paowaiyar nasae pisnami.

³ Mi karar swoki kigi paekwosim nwisakan ti dimin biyieyin siir twonau nwokaiyin pi naokiigii mi siirin whii komiiya solwara nik̄iuwiya hiriir yami aomaigi. Mi opa ini nhieārgar yikpitmaigya

mi dimin taeminim sair nwomaiyim yim ina yaokaokiyim.

⁴ Mi karar swoki kigi paekwosim nwoimakain ti dimin biyeyin siir twonau nwomaiyin pi haii mi siya ina yam i aomaigiyin yab komii komiiyim mi ieno ienowim simiir mi sima ini nhieki yikpitmaigiyim.

⁵ Mi karar swoki wakaeki paekwosimin yipikin ti opim simiir kigriraowiyin pi boinkii, Adi Komii, kinakinairgin wadieyin. Mi ti diminim kira tirkiyim op aiir tirbugiyin yio min niisimauugin kira wadiekawadieyar sibgu hidikin mi ta hiriinan nonkwobumbuninkina ti iikam hiriinan simiir asi nonkwobumbuninkinkim.

⁶ Kira wadiekin. Dimusi rani, biiya tiki iikamim sima Adi Komii siir iikamim mi kiriir profet inkam ikim simiir nisomsom aokaokim mi simiir nhieya ina yaokiinaiinama. Mi ta hiriinan saiirsika kira op aiirin nhieki nikpitmaigiyam asi tirkin sima kwiyaeyam. Mi ti dimin biyeyim simiir yamdi swoki iigonam.

⁷ Mi karar mi wakaeki inkamin hiiya nae Adi Komii siiram haigin inkin imiiyaeiya sair kingiin nokwowin pi kauwok boinkii, ih, Biyan Inkam Komiiyin Adi Komiiyin kirie komiigakin dimin taeminim kira tirkiiyim, simiiram, simiir nonkwobumbuninkinam mi simiir yamdi swoki iigonam yim ini ywokiyim.

⁸ Mi karar mi kigi paekwosim nwiiyaka in dimin biyeyin siir twonau nwokaiyin pi naokiigi mi yio ini bie iirar yauni aokinuw in mi iikamim simiir piuim ini ti bieyin siya whwokiya ini saeyer whwogrimgrirgiyim.

9 Mi ta yhiiyopnana simiir niugrigrigiyi mi sima Adi Komii saikar yinougwo ti dimin hiriinanin simiir tırbugiyin siorsi. Dimusi rani, ti diminin ti iikam imiir tirin yio Adi Komii siyar kigirkakin. Mi sima ti dimin biyie hiriinanim simiirin digiumii bi haimriiyugigim mi Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyokna apkim mi siir inig iiir bi mi hainankim. Niingaka. Sima ini simiir kwoin biyie iiirar napkripkaiyim.

10 Mi karar swoki kigi paekwosim iriiyaraka in ti dimin biyieyin siir twonau nwokaiyin pi naokiigii mi ti diminin ini ta ipiyya ti wraisu biyie ieya nidwokaiiya ini sairar yauni akainiya mi tiya ha nita ini ti nuim ti iikamim sima nwowim siya kigirkakiyim ini simiira yiimuiuguskiya. Mi iikamim ini simiir kwiriyaem imiirar kaupikrimkripnamim. Dimusi rani, simiir piuim pi kimpipisugim.

11 Mi sima Adi Komiiyin ninomor kou nwowin siir asi ninouugwokin. Dimusi rani, ti simiirsika. Mi sima dimin biyieyim sima tirim simiirin digiumii bi haimriiyugigim. Mi sima ini simiir kwoin imiirar napkripkaiyim.

12 Mi karar mi kigi paekwosim iriiyar nwiraka in dimin biyieyin siir twonau nwokaiyin pi naokiigii. Mi ti dimin biyieyin ha naokiigiyin ini ie Yufretis siirar yauni aomaiyiun mi ti ieyin ina sinkai iuguskiyin mi siya ha ninkpitkiyin mi ini inkam komii komiyyim nuanim simiir siyuuar yasae owiuguskiyin inkam komiyyim maeyauwa biekii nitiya hiranim simiir siyu nwowam, sima nitam.

13 Mi karar kigi ti uridyiu biyie nwoimim owak

nimbiyamim. Mi ti owakim ka siir yai hiranki nitkim mi wraisu biyie ikin mi ti wraisu biyeyin ha dapiyin profet niksiae.

¹⁴ Yim ti urid yi biyeyim yim Setan siir isid ieya, yipiki ti dimin kirie komii komiyyim simiir tiriylim. Mi ti uridyiu biyie nwoimim ha namim iikam imiiram yipiki iikamim hinda tindanim ti nu iirar nwoirkakim simar kigirkakim simiiram simiir kwoin imiir kiyaiyam mi sima iripa haingiriyu onaniyam yaii Adi Komii saika niniyam iiya yipiki Adi Komii siya nwowana kirie komiigak mi simiirin siya nimbini yaii saika ninkikin iniiyam.

¹⁵ Kara Jisiskin, karaigin ti kiriir boinkiyin. Kara wa nitsauuwi, kira ninokninkin taniiya kara nitana kara wi hiiyan inkamin si hiniiin nit. Mi yipiki sibgu nokworinukripkaii mi dimin taeminim mhoiiya nitanim simiiram nwokwokini sima wi maergimaerga nwowi. Mi sima wi ti diminim nimbiyamim wi simiirsi ntidid rani, inkamin yiis karamae nwowyiin mi parura ha napnaniniiyin siir hiriinan.

¹⁶ Mi ti uridyiu biyie nwoimim ti inkam komii komiyyim simiirin ha nikiuuna digim mi sima maeyau kwiruwar ywomimir ta maeyauwa ha dapika Hibrumi yaigina Amagedon.

¹⁷ Mi ta maeyau kwiruwa iripa sima nangiriyu owouwa saiir mhoiiyan karar kigi, paekwosim iriiyar nwisakan dimin biyeyin siir twonau nwomaiyin pi naokiigii mi yim ti diminim ha naokiigiyim yim ini opuda saiir yainau yamkiyim. Mi mhoiiya inkamin, omaka Adi Komii siir inig hainaniya ipiyya Biyan Inkam Komii siya nidwokaiiya saiir kingiin nokwowin siya ini

komiiyar kauwok boñkiyin, ini wakaeyim, ini digi dig ywokiyin.

18 Mi karar kigi sinana sinankiya mi hinda tindan ini warar yiuyayokiigiyin mi diya ha tiokiya mi nuin pranae pranae bi kiisiskikin. Biya niiñin hiriinan bi nitkin. Niñgaka. Tiki niiñin yio ini iki niiñim biya nitim ini simiir haiburim.

19 Mi nuin komiigicomii ha kiisiskiyin mi om komii Babilonin hañmii hañmiiyim whoima yiñikibimbürgi mi om komii komiyyim iki hinda tindanim yim ini biyieyar ywokiyim. Adi Komii siya ti dimin bibiyieyim om komii Babilon hiran iikamim sima tirim simiirin bi naingwo owouugin mi iowa siya nwowa ini opa mobin op kwiyaeiyin hiranki naokiinaiiniya ini sair hiriinan ywowa mi ti siir kwoñbudin siir iowa ha naokiinonkwokwoswokiya ini ti om komiyyin siiar yauuni aokiniyin.

20 Mi nuin komiigicomii ha kiisiskiyin mi mhiu whiekakim mi mhiugribsisimim whii komii solwara sair nñdwodwomaityim yim ini whii komii solwara sair hirankar kigugugiyim.

21 Mi mhoñiya karar kigi ais komii komiyyim pi nikiiginaiini siyanan. Mi ti aisim nikiiginaiiniyim nñnomor kouankin simiir hikim 50 kilokim mi iikamim nuanim hinda tinda nwowim yim ina tioñdwomaigiyim. Mi iikamim kimidiniya Adi Komii siir yigbumbu. Dimusi rani, ti aisim simiir nauuni itniyim yim miñiyik rani. Iriig.

17

Hii nanaei wig komiyya saeya hik prasae prasae bi haiga

1 Mi mhoiiyan ti paekwosim ırriyar nwiso yipiki dimin biyieyim simiir twonau nwokaiyim simiir naokiigiyim simiir nwirin ha nitin kariiram mi siya ini boini, kira mi kara wi krirar nami mi kara kiriirin wi dimin biyieyin Adi Komii krımiir Wanın siya tiri wig biyieya hii nanaeiya saiir kara wi kiriir nısiimauui saeya ti om komiiyin yab komii komiiyim simiir kingiin miriiyin ya saiir nikrigin.

2 Mi inkam komii komii whiekakim yipiki iikamim hinda tinda nwowim simiir kigirkakiyim yim sima saika ırıpa piu bidi ywowim. Mi iikamim hinda tinda nwowim ti nu iiirar, simiirin saeya tirkim ti hiriinan siyuin saeya tirin siir tirim. Mi inok inokin simiir kwoinim saeyer kyaigim.

3 Mi siya kariir kwoinbudin siirin ha haiyin mi krira ina yamwo mi krira niimau boskwokiboskwoin inkamki nwo karamae nwowin siir hiriir yimbiyam. Mi karar kigi wig ira wraisu komii ırın yipikin paridnan nwowin siir idwo hir nidwowi. Inig kasa rani, siir piu aiir nwowim mi ti inigim yim Adi Komii siir nigbumbu dap ima. Mi mwoim siir nwowim yim ırriyar whisko. Mi honim siir mwo imiir nwowim iuurgim.

4 Mi yiuisa ta wig aeya niiya ya wirnan paridnan bidi wokiiwomwita. Mi dimin kibi kibiyim saeya piuayim mikin minim mi rin minim yim golni arar nokwokwokim. Mi mobin saiir ina aeya nonkwowin yio golni nonkwokwokin yio kam imiir kiyaiyankin dimin biyie sima tiram. Mi ti dimin biyieyim io Adi Komii siya nwowam tiriym mi ti dimin biyieyim saeya tirim kam aka hii saeya nanaeyim mi ti dimin hiriinanim yim ini

opni haniiñ saiir mob iiir nwomaiyim.

5 Mi kara kigiyin inigin saiir mwo hir nwowin yio hiniiña boinkin, taka wiga ya om komii Babilon siir nikriga. Saeya wigim hii nanaeiyim simiir apuga. Mi saeya iki iikamim hinda tindanim yipiki dimin bibiyie whiekakim simiir tiriylim simiir apuga.

6 Mi karar mi kigi saeya op biyie bidi mi kwiyaeya. Saeya dimusi bi whaowaeka, saeya wigkamim yipikim Adi Komii siir yai imiiram naingwo tibmii kiinim mi Jisis Krais siya simiirin hiniiña nanaakninkiihaiginiuim sima simiir wakaeyokna apikim mi saeya simiir nhie imiir kwiyaekim. Mi simiirin ini saeyer yisomsom aokaokiyim mi ti hiriinan saiirsika saeya simiir nhie imiir asi kwiyaekim. Mi kara saiirin ti hiriinan kigin saeya ti hiriinan tira mi kara ini hindara yanaakiyin.

7 Mi ti paekwosimin ina swoki boinkiyin kariir, kira ta wiga saiir saiira dimusi naingwokwonanaei. Saiirin wi kara boinmauuwi kiriirin mi wi kara nanaakninkiihaiginiuwi hiniiña saeya yipika mi ti wraisu biyieyin yipikin mwowim iriiyar whisa nwowin mi honim iuura mi owin ta wig aeya nidwowin siirin iripi hiriinan.

8 Mi ti wraisu biyieyin biiya kira kigin ırkak nikti owin nu tir mi tariinanin siya bidi yaonamim. Mi siya wi sipi niti ti ieyin mwis karamaeyin siir hirankin mi siya nami mi siirin wi Adi Komii siya nonkwobumbuninkinkii. Mi iikamim nuanim yipiki simiir inigim siir yokwo aiir haigin karamae nwowim biiya siya nu ninomor sowiir nonkwokwowa, sima siir kigi sima wi hindara nanaaki.

Sima siir kigi mi sima wi pi nanaaei. Dimusi rani, tiki wraisu biyieyin nu tirin kwiruwar nwonamkin mi tariinanin siya nwo rani. Mhoiiya siya swoki insiin idwowi mi siya omwaiyar swoki waiyaei mi sima siirin wi haini kigi.

9 Mi iikamim sibgu ninomokninkiniyim kima ti dimin hiriinanim simiirin sibgu daengwo omok. Mi ti mwo irriyar whiso yim om komii komii irriyar whiso yipiki iikam imma miriiyim mhiu irriyar whiso sim, yim sima. Mi ta wiga ti wraisuin siir idwo nidiwowa ya min nikriga ti om komiiyin ti wraisu ieya nwowin siir.

10 Mi mwo irriyar whiso yim inkam komii komiiyim iikam imiir kigirkakiyim yim sima. Mi ti inkam komii komiiyim simiir kam irriyarin bidi yaonamim. Nwirin ti siyaargin ti tariinanar nwowin mi nwirin yio iikam imiir niki kigrirao rani, yio ina niki owin. Mhoiiya siya nwowi mi siya wi ii priei kigrirao rani.

11 Mi wraisu biyieyin yipiki biiya nu tir niki owin mi siya ii priei bi nwokin, siya irriyar nwoimakan iki inkam komii irriyar nwiso simiir nwirin. Simairgim iikamim nuanim simiir kigirkakiyim. Mhoiiya siya nami, wi siya tirbuwi.

12 Mi hon iuuriim kira kigim yim ti inkam komii komii iuuriim yi simiir nikrigim. Sima inkam komii komii bi niki okim mi mhoiiya sima wi inigak simbi nwowi ti wraisu biyieyin saikan mi sima iikamim nuanim simiirin wi ii prie kigrirao rani.

13 Mi ti inkam komii komii iuuriim sima wi kwoin whiruwar nwokii mi sima simiir kirieya wi wraisu biyieyin wi siir asi hauugii mi simiir igsopa wi siya

nokwokairinanaowidi simiir dimin taemin imiir kigirkakim.

14 Mi ti inkam iuuriim mi inkamin sibsibnan ikin sima wi simbi ninii yaii mi siya mi iikamim yipiki simiir kwoinim siya kiyaiyim mi siya nikunam mi sima ha naingwo tibmii kiinim, ti inkam biyie iirim wi sima nonkwoniinwomwiirninkini. Simiirin sima wi dimuni nonkwoniinwomwiirninkini tani, Adi Komii siir kiryea siyar hauugika mi sayaırga inkam komiiyin iki iikamim hinda tindanim mi yipiki iki iikam nhirim sim kigriraowiya.

15 Mi ti paekwosimin kariirin hiriayar kintirinu boinkripkai, ieyim kira kigim wiga hi nanaeiya saeya nidwowa maeyauwa saiir kingiin nwowim yim tiriiginim yim min nikrigim iikam whiekakim maeyau maeyauwanim mi iikamim yipiki yaiginpai yaiginpai boiniyim yi simiir nikrigim.

16 Mi hon iuuriim kira kigim mi wraisu biyie ikin, yim ioa ta wiga hii nanaeiya iikamim simiir kwoin imiir kiyaiiya yim io saiir nwokim. Mi sima niti, iki saiir dimin miyyik miyyikim wi sima nini iskin priigin iuwi mi saeya wi wiga piu parura nwokiyya wi saiir hiriinan nwokii. Mi mhoiyya sima saiirin wa nisomaowi mi saiir kipim wi sima naenami. Mi mhoiyya iki dimin taeminim nwokiyim simiirin wi sima nikomnamgin swokii.

17 Sima wi ti hiniina tiri. Dimusi rani, simiir kwoinim wi Adi Komii krimiir Wanin siya kiyaii mi sima wi diminkidiminin Adi Komii siya boinin wi siirgisiir asi tiri. Mi sima wi siir kwoin iirarar napi mi sima wi kwoin whiruwar nwokii mi wa kiwakii wraisu biyie iiram siya kigirkakim simiirin mi wi

yaiyim biiya Adi Komii siya boinkiyim wi simar nimbiyamkakii.

18 Mi ta wiga kira kiga ya min nikriga om komiiyin yipiki iki inkam komii komiiyim nuanim sima kigriraowiyim simiir kigriraowiyin ya siir nikriiga. Friig.

18

Om komii Babilonin Adi Komii siya tırbugikin

1 Mhoiyan kara kigi paekwosim nwirin Adi Komii krimiir Wanin siir omanin pi niti. Adi Komii siya bidi hauugiyin siirin kirie komii mi siya hapi biekii namisi whwoyakikin mi nu whirkakin ini warar whwoyakiyin.

2 Mi siya ha nitin ini komiiyar kauwok boinkiyin, saeya tariinanin bidi yikiigya om komii Babilonki biyie si nwokiya siir hiriinan. Saeya bidi yaonama mi tariinanin uridyiu biyeyin mi uridyiu bibiyie ikim, Setani isidin siirim mi ipiyin bibiyie ikim yim ini saiir hir nwokaiyim.

3 Tiki digworaekwowim ina yimbimbiiyamim. Dimusi rani, iikamim omom omomanim uridyiu biyie siir inig iiir hainanim mi yim tiriiginim yim hii saika bidi yanaeyim mi saiir op biyie aiir kwiyaekim. Yim ti inkam komiiyim komii iki omom omomim sim kigirkakiyim ti nu iiirar nwowirkakiyim yim iripi hiriinan sima saika iripa piu bidi ywowim. Mi iikamim omom omomanim yipiki digworaekwowim sim haiginim umir simiir haiyim mi sima ini umir simiirsayar mi haiyim. Dimusi rani, saeya minam naingwoka ti digworaekwo whiekakim umir simiirsai haiyim.

Dimusi rani, saeya minam naingwoka saeya digworaekwo whiekakak nwowi mi saeya wi wadie nwoki sibgu owim mi wi saiir kwoin iiirarar nwoki apim.

4 Mi karar mi wakaeki inkam nwirin Adi Komii siir om hiranin siir yaiya pi boinki, siya ti hinina boinkikim,

iikamim yipiki kariirim kima ta wiga yipika biyie nwowa sair haiburgig mi siyu biyie saika kipi tir. Mi kara pi borisopi kima saika ninkin onkwobumbuninkinim mi mapai mapai saika haiyim.

5 Saiirin wi kara nonkwobumbuninkini. Dimusi rani, ti dimin biyeyim saeya tirim simiirsika mi dimin biyeyim saeya tirim yim ini mhieu kominan hiungiyim.

Mi Adi Komii siya saiir dimin biyeyim simiirin wi naingwo owouu rani.

6 Kima ti dimin biyeyim saiirin wi yamdiyar swoki tir ti saeya nikti tirim iikam nhirim simiir, simiir hiriinan.

Mi dimin biyie whirin saeya tirin kima wi saiirar ti swoki tir. Mi biiya saeya hauu kwiyaeyim kimiirin op biyeyim kwiae whaowhaeiyim irira irira mi tariinanin kima saiirin op biyeyim kwiae whaowaeiyim isisa hauu kwiae haiginiu.

7 Biiya saiir inigin komiiyar nwokin mi saeya saiir kwoin iiirar napkin mi saeya wadieyar sibgu oka.

Mi tariinanin kima saiirin dimin biyie tir mi wi saiir piu aeyar nwoki kimpipisugiyim siyuin saeya tirin saiir kwoin iiirar saeyer napin mi biiya saeya sibgu owin siir hiriinan.

Dimusi rani, biiya saeya hiniina boinka, kara
ti tir n̄idwowa ini wiga inig komiigaka
iikam imiir kigirkakiya ini saiir hiriinan
ywowa. Kara iki wigim simiir kamim
naonamim simiir hiriinan tani mi kara wi
mairgimaирga nwo karam nwo rani, dimin
taeminamin. Niингака!

8 Mi ti dimin biyieyim sairin wi ii kwira n̄ipimpari
saeya wi maki nii mi saeya wi pi naowi mi
saeya wi mhiigii naowi mi kamim saiir piis
biyieya wi paenau kabitkaigii.

Mi ti dimin biyieyim om komii Babilon siirin wi
simma nonkwoniinwoimwiirninkini. Dimusi
rani, Adi Komiiyin yipikin Biyan Inkam
Komiiyin yipiki wi iikamim hapaiiranim
simiir hidi siya kire komiigakin.

9 Mhoiiyan ti inkam komii komiiyim iikamim
hinda tindanim simiir kigriraowiyim, simma hii
saika bidiya yanaeyim mi digworaekwo miyik
miyikim saika bidiya yinidnokwokwo haiyim.
Sima wi paowiyya saiir piu aiir nowiiya wi saiir
kigi. Biiya simma mi saeya simma saiir kwoin imiilar
napkim mi simma wadleyar mi sibgu okim mi tarin
inanin simma saiir kigi mi simma wi mairgimaирga
nwo rani mi simma wi saiarsi noui.

10 Sima wi aru hirar nokwokaowi. Dimusi rani,
simma ta pae biyieya saiir niua wi saiarsi n̄ididi. Mi
sima wi ti hiniina nouuboboini, aiyo! aiyo! Tiki
dimin biyie hiniinim om komii Babilon siir t̄irkiyin
yim miyiknan tani. Biiya kira inig komiigakar
niki okin mi biri kimiminkikin kiriir iikam imiirin
Adi Komii siya bidi bugiyim dimin biyieyim kira
t̄irbuwim simiirsi.

11 Mi iikamim omom omomanim yipikim simiir digworaekwowim umir haiyam minim om komii Babilon hir, sima simiirin ha kigi bidi tibugiyim. Mi sima wi simiirsi noui. Dimusi rani, simiir iikamim wi ti simiir digworaekwo imiir sañ tani. Yim bidi bugiyim.

12 Mi ti iiyim saeya wi gol silva mi siiya kibi kibiyim yipiki iikamkim sim sañiyim umir komii komii mi mikinim siyawis miyyik miyyikni nonkwokwowim mi yiuis whisinan kibi aka mi yiuis pariidnan paipai ikim mi yiuisim hindara kigninyaei ikim mi paridnan prainan wokiirimitio ikim, wi simiir sañi. Mi paeyim piuii miyyik whakiyim dimin taeminim wraisuin elepen dapiyin siir nasim simiir nonkwokwo ikim mi paeyin umir komii mi sañiyin si mi onkwokwo ikim mi aiyini mi onkwokwo ikim mi brasni mi onkwokwo ikim. Mi siiyam wadie sibgu kigiyim hindara haingitropkai ikim.

13 Mi sima paeyin sinamon dapiyin siir is aiir bidi mi haiyim mi mairakwo namsuopaiyim piuii miyyik whaki ikim mi dimin taeminim nae idwo sima hainginkiyyim ha dapiyin spaiss mi wain op aka mi praua mi wit mi bulmakau, sibsib, hos mi dimina kanana trela nikiuwiyyim mi inkam kiingikiin ikim mi wigim whisarii mii mirii ikim. Mi ti dimin taemin hiriinanim simiirin bi swoki saingikim.

14 Mi kamim hiran digworaekwowim umir haiyiim sim mireyyim sima saiir boinki, biiya kira kopaksimar nwowa, kira wig irlpakiyin bimbawi bi nwoka mi kira dimin taemin kasakasam bi naingwoka mi tariinanin kira ini waibiyie yamwo

iu. Mi dimin miiyik miiyikim iikamkim sima sainiyim umirni mi dimin kibi kibiyim kira piuaimwamwanim yim bidi digiyim. Yim wi kiriiram swoki hainani rani, kira swoki haiyam niingaka.

15 Mi ti kamim simiir digworaekwowim umir haiiyim yim wi aru hirar ntid okwokaowi tiriiginim ti saiir nipiimparim wi simiir pi nipiimparisi mi sima wi saiarsi noui.

16 Sima wi ti hinina nouuboboini, aiyo! aiyo! Ti omin Babilon nikiuwiyin biiya siya bimbawi bi nwokin siya ta wiga yipiki yius whisinan niiya mi yiuisa pariidnanim hindara wokiiwomwitim sim niiya saiir hiriinan nwokin. Piuai miyyik miyyikim golni nonkwokwowim mi siiya kibi kibi ikim mi mikinim umir komii saini ikim yim kinakinar piuainakim.

17 Mi tariinanin tikidigworaekwo kibi kibiyim biri konkrokikim, yim ina tirbu iuguskiyim. Mi kamim yipikim siyaii kigriraowiyim mi kamim simiir mirii ikim mi iikamim yipiki siyaii imiir ninidwodwowiyim, yipiki digworaekwowim sim haiiyim whii komii solwara hir umir haiyam mi iikamkim sim sainam, sima ini hapi aru hirar yokwokaokiyim om Babilon siirin.

18 Mi sima hapi aru hirar nokwo kaokiyim om Babilon siir nianamin mi sima ini komiiyar kauwokiyim, om whirkin ti siir hiriinan wadie bi nwokin biiyan mi ha nitiyokiyokiiyin mi tariinanar yadigniyin. Niingaka.

19 Mi sima sin ha masim mi ina youuboboinim, krimea ti om komiiyin siirsi nouumwamwani. Dimusi rani, kamim hinda tindanim yipiki

siyaii tiriir nikropkiyim mi sima umir prasae bi haigim digworaekwowim sima haiginaniyim tiriir simiirsiyin. Mi tariinanin biri kimirminikin ti om kibiyin bidi tioidwomaigiyin.

20 Mi wim kima iikamim yipiki Adi Komii siir om hir nwowim wim kima ini maarginmairgar nwowim. Mi wim kima iikamim yipiki Adi Komii siya nimbinim siir mii aiir mriiyam mi wim kima ti profet kamim yipiki Adi Komii siir yai imiir boinkimauuim mi wim kima iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir sibgu wakaeyokna apim, wim kima maarginmairgar dwoki. Adi Komii siya om Babilon siirin dimin biyie bidi tirin, siya saoir yamdi tirkin, dimin biyeyim biiya saeya tirim simiir yamdi.

21 Mi mhoiyan karar kigi paekwosim komiigi komiyyin siya siiya komiyyin nhirkaknanin siir hαιi mi ti siiyan ini aeyowienan ywowin mi siirin kimidiniya whii komii solwara saoir whii idopwoniyaki idopwoniya hiriir ha nami kabitmaigiyin mi siya ina boinkiyin, ti siiyan kara kabitmaigiyin whii komii solwara whii idopwoniyaki idopwoniya mi Adi Komii siya om komii Babilon siirin wi hiriinanar mi tioidwomaii mhoiyya siya wi swoki o rani. Niingaka.

22 Iikamim yipiki gita tiowiyim mi tiriiginim yipiki mwai waowiyim mi kid masiyim mi tidiyu huni ikim, sima wi swoki it rani, ti simiir swoki tiram. Mi iikamim yipikim mii pai mii pai mriiyim yim om Babilon hir swoki o rani. Mi iikamim wi siiya komiyyin twonid warbrombropiyin om komii Babilon hir nwowin wi siir yai aiir swoki wakae rani.

23 Mi iikamim om komii Babilon hiranim wi paeya niuyaesiya wi hiriinankak nwo rani. Mi iikamim wi wigkamim nonkwonaeiyim mi yaiya anaupaeni hanin ha naenamiya wi sair swoki wakae rani. Mi iikamim yipiki simiir digworaek-wowim simiir haiginim umir haiyam, simairgim inkam komii komiyyim ti nu whirkak iiiranim. Mi wim kima iikamim om komii Babilonanim iki iikamim hinda tindanim simiir kwoinim kima kiyraigim dimin bibiyeyim niksaesiyim kima tirim simiir.

24 Om komii Babilonin yipikin iki om komii komiyyim simiir nikriyin yio Adi Komii siya bidi tioidwomaigiyin. Dimusi rani, Adi Komii krimiir Wanin siir profet inkamim mi iikamim yipiki siir yai imiir wakaeyokna apim yim saeya nisomsom aokaokikim mi simiir nhieya ini nu iiirar prinoknamim. Mi simiir nhieyim mi iikam whiekakim yipiki hinda tinda nwowim ti nu iiirar simiir nhie ikim. Simiirin kam ima nisomsom aokikim. Iriig.

19

1 Mi ti dimin taeminim Adi Komii krimiir Wanin siir om hir tirkiyim simiir mhoiyan karar wakaeki, yaiya hapi iikam ombudgi whwonanaokiyyim hinina whwonanaokii Adi Komii siir om hirin, saeya pranae bi kauwokboinkika, krima Adi Komii siir inig iiirrar hainanki. Krimiirin siya grabaiginugin. Siir inigin komiig komiigin mi siya kirie komiigakin.

2 Adi Komii siya iikam imiirin wi siyu miyyiki miyyik iiirar hidi. Mi siya wiga hii nanaeiya yipika kami kwoin kiyaiiya sairin bidi hidin. Iikam

whiekakim nuanim ti dimin biyeyim saeya tirim sima bidi tioidwomaigiyim. Adi Komii siya saiirin minsi tirkin, ti dimin biyeyim saeya tirim iikamim siir yai aiiram naingwo tibmiiyim simiir, simiir yamdi swoki tirim. Simiirin saeya bidi yisomsom aokiyim.

³ Mi mhoiiya sima ina swoki boinkiyim, krima Adi Komii siir inig iiirarar hainanki. Mi om komii Babilon siir paowiiya saeya koua hiriirin wi hiriyyar nowiiyokiyokinaiinamkripkaii.

⁴ Mi mhoiiya ti inkam komii kamnwis nwiiyim yipiki inkam komiimi ipiiyim sim nidwodwokaiyim mi dimin whiiyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerari ikim, sima ogmwo Adi Komii siir whwonkam ida kingiinar in i waisii hieu yipikin siir ipii aiir nidwokaiyin. Mi sima ina boinkiyim, tiki yaiyim yim yaimwokiyaimwo imairgim krima siir inigi inig iiirarar hainanki.

Inkamin sibsibnanin nokwonan, siir wigwis nae komii aeya

⁵ Mi mhoiiya karar swoki wakaeki inkam nwirin Adi Komii siir ipiiya saiir kingiin nokwowin pi kauwok boinkii, iikamim inig komii komiigakim mi iikamim yipiki inig karamaeyim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim mi siiram naingwokwonanaeiyim, kima siir inig iiir hainanki. Iriig.

⁶ Mi karar mi wakaeki iikam whiekakim iripa maeyau kwiruwa haingiriyiu owim pi kauwok boinkii. Sima pranae pranae bi kauwok boinkikim, hapi owieki niswitnaomaiiyim mi

dudua aeiya ha kiniyim mi diyaki mi tiokii aka ini hinin ywowin. Mi sima hinina kauwok boinki, bidi wakaekiyim, krîma Adi Komii siir inig iir hainanki. Siya siyaırgın kirie komiikakin mi dimin taeminim ini siyar kigirkakim.

7 Krîma maırgımaırgar dwo mi siir inig iir hainanki. Dimusi rani, inkamin sibsibnanın siir wig aiirin wi sipi nonkwonaei mi saeya saiir piuayım bidi diriraerarim.

8 Mi saiirin yiuis whisinan kibiya io karamaeya paekwosim siya bidi hauu iiya. Mi ta yiuis whisinana ya min nikriga dimin miiyik miiyikim iikamim Adi Komii siir siyu iir sibgu apim sima tirim simiir nikriga.

9 Mi mhoiyya ti paekwosimin yipikin nokwowin siya boinki kariirin, kira ti digworaekwowim winaowid. Mi iikamim yipiki Adi Komii siya nikiunam ti inkamin sibsibnanın wig nonkwonan siir nae aiiramın sima wi maırgımaırga nwowi. Mi siya kariirin ina swoki boinkiyin, tiki yaiyim Adi Komii siргisiir yai imma.

10 Mi kara ti yaiyim siya boinkiyim kariir simiir wakaekiyin mi kara ogmwo ha waisii hinanaiinamin mi kimidiniya siir inig iir hinan. Mi siya kariirin ti hinina boinki, kira kariir inig iir kipi hinan! Adi Komii siir inig iirrarar hinan. Kara Adi Komii siir miriigin kiriir hiriinan mi kiriir nomiiyau ikim yipiki Jisis siir yai imiir wakaeyokna apin mi siir yai imiir boınmımauuim iki iikam nhirim sim. Mi ti yaiyim Jisis siya nanaakninkihaiгиниум yim ti dimin taeminim yipiki wi profet kamim simiir whinkinsiis haiginuwi sima boınmımauwam mi

Jisis Krais siir yai imiir nanaakninkiihaiginuanim yim sima. Iriig.

Inkamin hos whisinanin si idwo nidwowin siya

11 Mi mhoiyya karar kigi Adi Komii siir omiin siir anowin pi haiwaokii mi hos whisinan irin yio hiar nokwowi. Mi inkamin siir idwo nidwowin siirin hinina dapkim inkamin yipikin siir digworaekwo imiir sibgu kigriraowiyin siya. Siya wi tikinim siyiu miyyik sibgu apiyim wi simiirrarar tiri ti hiriinanin.

12 Siir nhwonan hapi paeki namisi iuyakikin. Mi pagram siya haiginim yim ini inkam komii komiiyim nu kigriraowiyim sim haiginim ini simiir hiriinan ywowim. Mi siir inigin ini siir mwo iirar winin. Mi ti inigin siir inig mwoki mwowin yio sasar ninokninkin iski. Inkam nwirki siir wara swoki inokninkin tani.

13 Mi yiuis bripriya siya niiya ya biiya nhie opa saoir tibgimaiga. Sima siirin ha dapikim, Adi Komii siir yai.

14 Mi iikam whiekakim Adi Komii siir kamim yaii niniyim simiirim sima ina siir mhoiyyar sidkaekiyim mi hosim sima nidwodwowim sima niiyim yiuisim whisiwhisinankinairgim mi yiuisim bimbieuwi rani mi simiirin io minsim whirki bi swoki kiyiprinusrankim.

15 Mi karar kigi kamkiu bripriyin io mhanan witin siir yai hirankar nimbinaninii. Mi siya iikamim hinda tindanim simiirin wi siir hampimpit aokaowi. Mi ta saoir mhoiyyan iikam imiirin wi siyar kigirkaki mi siya simiirin wi swoki onkwo whiigi rani mi siir igsop aiirin wi inkam nwirki mi okwokairiinanaowid rani. Siya simiir kigirkaki, wi inkamin bulmaku

kigriraowiyin mi paekopin siya nonkwowiyin wi siir hiriinan kigriraowi. Mi iikam imiirin siya kigriraowi mi tiriiginim yipikim Adi Komii siiram wakaeyokna ap karamae nwowim yim wi siya tioidwomaii inkamin yipikin iya wain kimaiiya saiir nokwokai okwobrombropiyin wain hi aiiram siir hiriinan. Mi ya tariigina ya Adi Komi siir ioa siya nwowi siir sau omom imiir simiirin wi hiriinan nokwobrombropi.

¹⁶ Mi inigim siir yius aiir winim mi siir paimwo mi win ikim yio ti hinina boinkin, iikam kigirkakan inkam. Biyan inkam komii komii kigirkakan inkam.

¹⁷ Mi mhoiiya karar kigi paekwosim nwirin bieyin siir bopwonau hirar nokwokaii mi siya ipiyinim kougikou siiniyim simiiram yikiugi mi siya simiiramin pranae pranae bi kauwok boinkikin, kima ti ipiyinim kima wit mi ti naeyim Adi Komii siya diriraerarim simiirin iripar wini haingiriyu idwo aeni.

¹⁸ Kima wi iikam whiekakim simiir kip imiir naei, kima iikam whiekakim nu kigriraowiyim mi kamim yaii niniyim simiir bii nwo ikim mi kamim yaii niniyim kirie komii komiikakim mi hos ikim mi kamim simiir idwo nidwo ikim. Mi iikam whiekakim yipiki mii umiram mirii ikim mi iikamim yipiki hinda whisarii mii priimiriyyim mi iikamim inigak ikim mi iikamim inig karamae ikim, simiir kipim wi kima naei.

¹⁹ Mi mhoiiya karar swoki kigi wraisu biyieyin mi inkam komii komiyyim ti nu iiirar nwowirkakiyim mi kamim simiir kamim yaii niniyim simiir kigriraowi ikim sima iripa maeyau

kwiruwär haingiriyü idwöwi. Sıma inkamın hos whisinanın si idwo nıdwowin mi kamım yaii ninii ikim yaii simaka ninii.

20 Mi ta sıma niniiya saiir mhoiyyan tiki inkamın yipikin hos whisinanın si idwo nıdwowin mi siir kamım yaii ninii ikim ti wraisu biyieyin mi profet niksaeyam hiriinan saiarsi haiyım mi sıma wi ti diminin hainmakiuin, simiirin sıma bidi yonkwowim. Wi siir inig iir nwoki hainanım sıma sowiirin ha haiyo mi ina yami itmaigiyo whiyya paekaka siiya paekakin si nwowa saiir.

21 Mi mhoiyya ti inkamın hos whisinanın si idwo nıdwowin. Mi kamkiuwın siir yai hiranki nimbinaniniyin ti iikamım dimin biyie biyiekakim yipiki ti wraisu biyieyin siirim, ini siya hampimpit aokao digiyım. Mi siya simiirin ha hampimpit aokao digiyım mi ti ipiyinim ha nitim mi simiir kipim sıma ini aeni mi simiir mhiyyim ini hindara yitipiyimpiyikiyım. Iriig.

20

Setan siya ienau hirin biewiyyim 1,000na nwokaii

1 Mi mhoiyya karar kigi paekwosim nwörin Adi Komi krimiir Wanın siir om hiranki niti siya tidiyinın whira nonkwowi mi senin whira mi onkwowi. Tiki tidiyinın yio ti ieyin mwis karamaeycin yio siirgin.

2 Mi siya ha nitin kimidiniya ti kain yipiki bidi bidiniya mipug nikı owin siir igsop aiir ini okwokairinaki. Mi siirin Adi Komii siir paekwosim

ieya yonkwo mi ti uridyiu biyieyin bii nwowiyin Setan nikiuwiyin, ti inkam biyieyin yipiki biiya Adi Komii siir whwonkam ida nokwowin mi yai yakakiigi saika ninkiyin. Mi paekwosim siya siirin ha haiyin mi ina ikwowaissiigiyin mi siirin kimidiniya senin aini nonkwokwown saika yinkin kogrinugi hiriayar nwoyokiyokiakaeyamim biewiyyim pariig 1,000.

³ Mi siirin paekwosim siya kabitkaigi tiki ieyin mwis karamaeyin siir mi siya ti ieyin siir anowin ina haignikougiyin. Mhoiiya siya ie iir haiburgigi mi siya ha nami hinda tinda mi siya wi ii priei nwo rani.

⁴ Mi mhoiiya karar mi kigi ipiyyim inkam komii komiiniyim. Mi karar kigi iikamim simiirar ninidwodwokaii. Mi kara simiir kigiyin mi kara kamim mwo imiirara kaigrimkrip aokaowim simiir kwoinbud imiirin warar mi kigi. Dimusirani, sima wraisu biyieyin siir inig iir bi hainankim. Mi diminin sima niibirin ti wraisu biyieyin siir whwonkamnan sima siir inig iir bi mi hainankim mi yipiki siir ti diminin siir hainmaku karamae nwowim simiir iina mwo imiir. Mi simiirin Adi Komii siya hidninsiin idwokim. Mi sima mi Krais siya sima iikam imiirin biewiyyim wi 1,000na kigriraowi.

⁵ Mi iikamim Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowiyim sima naowi, sima wi swoki insiin idwo rani, omwai swoki waiyamin takaii airin. Mi ti 1,000 biewiyyim digiyanim simiir mhoiyan sima wi omwai haningin swoki waiyaei. Tariigina ya Adi Komii siya hidninsiin idwowana iikamim yipiki biiya naokaowim simiir

hidn̄insiin idwowana b̄igibii ya saeya.

⁶ Mi iikamim yipiki b̄igibii Adi Komii siya hidn̄insiin idwowi omwaiwaiyam yim ti iikamim dimin whirki kimbu karamae nwowim yim sima mi simiir kwoinim dimin whirki bi k̄imbugim. Sima wi maigmairga nnowi. Dimusi rani, sima wi swoki ao rani mi wi omin paeniyin siir nam tani. Sima ini pris inkamim simiir hiriinan ywowim yipiki dimin taemin Adi Komii siya mi Krais siya sowiir ninkin imiiyaeiyim simiir hiriinan mi sima mi Krais siya sima iikam imiirin biewiyyim wi 1,000na kigr̄raowi. Iriig.

Setan siirin Adi Komii siya nonkwobumbuninkini mi siya siirin wi paeya kabitkaigi

⁷ Mi ti 1,000 biewiyyim sima digii mi Adi Komii siir paekwosimin ti ieyin mw̄is karamaaeyin siir anowin wi han̄ingin haiwaokii mi Setan siirin ti ieyin senin siir hirranka nonkwo iuguskii mi siirin wa kign̄inkin amki.

⁸ Siya nami mi siya wi iki iikam whiekakim hinda tindanim ti nu iirar nwowirkakim wi simiir kisisana ami, iikamim ti om whiso sowiirim Gok mi Megok. Mi simiirin wi siya niksisaei mi sima ha niti mi wi iripar haingiriyu o nami iki iikam nhirim simaka n̄intiowam. Mi ti iikamim simiir kamim yaii niniyyim wi kasa kasa nwo rani, wi whii komii solwaran siiyinkrinim wi simiir hiriinan nnowi inkamki simiir mwainim wi dig nwo rani.

⁹ Mi sima aru hirranka napnanii mi wi om komii Jerusalem siir nini kaeyokainii, ti omin Adi Komii siir iikam imi nwoiyin omin Adi Komii siya naingwokwonanaeiyin. Mi sima simiir nisomsom

aokaowam kaeyokaii mi paeya Adi Komii siir om hirana saeya niti mi ti iikamim simiir kamim yaii niniiyim simiirin wi saeya niugrimkrip aokii.

10 Mi Adi Komii siya Setan siir haa mi siya siirin wi whiiya yhiiyopkaka siyan paekakin siya nwomaiiya saiir hiriir kabitmaigii. Mi siya hapairin wi wraisu biyieyin mi profet niksisae ikin, wi sima iripar namwomaiyiuwi ta whii aiirrar. Mi sima hapair nwomaii mi simiir piuim wi kimpipisu prasae kin tani, sima wi hiriayar kimpipisuyokiyokiikaeyami inokinokin. Iriig.

Iikamim wi Adi Komii siya hidi

11 Mi mhoiyan karar kigi inkam komiiyim sim nidwokaiiya ipii whisinana Biyan Inkam Komiiyin saiir hirar ni dwokaii. Mi nu ninomoro siir whwonkam ida nwowo yo ina kigugugiy. Mi sima maeyau kwirminkwirmin bi swoki hansrinyiskaigim sima naogwoprakaiyamin. Niingaka.

12 Mi kara iikamim inig inigakim mi iikamim inig karam karamim kara simiirar mi kigi. Mi sima ha nitim, kimidiniya inkam komiiyin siir ipii air ni dwokaiyin siir whwonkam idar ini okwoni mi paekwosimin ha nitin kimidiniya yokwowa hir nwowa saiir ini haiwaoni. Mi sima yokwo kwira saiir warar yinkin haiwaoki, yipiki iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim yipikin wi hiriya waiyayokiyokiikaeyami saika simiir inig ima nwowa. Adi Komii siya ti iikam imiir hidi, yipiki biiya naokaowim siya wi dimusi hid rani wi ti diminim biiya sima tirim ti nu iiir ta yokwo aiir winim wi simiirsi hidi.

13 Mi ti iikamim yipiki biiya naokaowim whii komii solwara saiir hir mi maeyauwa paeki niuwiya sae mi aokao ikim mi ti iikam bibiyeyim naokaowim sima wi Adi Komii siir whwonkam ida nokwowi. Mi simiirin wi siya hidi. Ti digworaekwowim sima tirim ti nu iiir simiirsi.

14 Mi ti simiir mhoiiyan wi Adi Komii siya tioidwomaii ti digworaekwowim iikam imiir tiraokaowiyim mi maeyauwa iikamim simiir kwoinbud ima nwo aka. Mi siya simiirin wi ta whiiya paekaka wi saiir hiriir kabitnoudnamaigi mi simiirin wi hir tioidwomaii. Mi whiiya paekaka ya kwisaka sima naowan aeya.

15 Mi ti iikamim yipiki simiir inigim ta yokwowa ti iikamim yipiki Adi Komii krимиir Wanin saika nwoyokiyoki kaemanim simiir inig imiir wina, saiir nwo karam nwowim, simiirin wi siya kabitnoudnamaigi ta whii paekaka saiir hiriir. Iriig.

21

Ninomor nu win iko

1 Mi mhoiiyan kara kigi ninomor nu wino. Ti biiyan ninomor nu biyeyo sowiir kisina owo, sowa mi whii komii solwara saeya yim bidi kigugugiyim.

2 Mi mhoiiyan kara kigi Adi Komii krимиir Wanin siir om winin, om win Jerusalen dapiyin. Mi sima Adi Komii siir om iiir haiburgigim mi ina yitim nua tiriir. Siya wiga kamki nonkwonam tiriya saeya piuai mwamwaniya ini hiriinan ywowin.

3 Mi karar mi wakaeki inkamin Biyan Inkam Komii siir ipii aiir nidwokaiyin pi kauwok boinki,

wakaeki! Adi Komii siir omaka ini iikamim simiir bopwo nwowa. Mi siya wi simiir bopwo nwowi. Mi sima saika nwowi mi sima wi siir iikam nwowi mi siya wi simiir Adi Komi nwowi.

⁴ Mi iikam imiirin Adi Komii siya tirkii maarginmairga sima nwowam. Mi sima wi swoki ao rani mi wi maarginmairga mi okaramae mi o rani mi wi mi inouninki rani mi wi kimpipisu rani. Dimin taemimin biiyanim yim bidi digiyim.

⁵ Mi inkamin yipikin Inkam Komiini ipiiya sae niywokaiyin siya kariir boinki, kira wakaeki. Kara wi yaeya digworaekwo win nonkwokwokii, tiki digworaekwowim biiyanim simiir kisina okiyanim. Mi siya ina swoki boinkiyim, kira ti digworaekwowim winaowid. Dimusi rani, ti digworaekwowim kara boinkiyim kiriir, yim kaimwowaigim.

⁶ Mi siya kariirin ina swoki boinkiyin, tiki digworaekwowim yim bidi digiyim. Kanakanaairgin biiyar nwowin iya digworaekwo whiekak ima niksi imbiyam karamae niksi owa mi mhoiiya kara wi hiriyyar swoki oyokiyokiyyami. Mi dimin taemimin kara tiri mi sima wi kariir inig iir swoki hainani. Mi iikamim ta opa kara hauuwana mhiuno nwomaiya saiir kwiyaeyam naingowi, kara simiirin wi hinda ningar priihauugii mi simiirin wi saeya tirkii, sima nwoyokiyokiikaeyamamin inokkinok.

⁷ Mi iikamim kariir yai imiir sibgu wakaeyokna apiyim mi kimar naobudgii mi kima kariir dimin miyiik miyiikim simiirar tirkripkaii mi dimin biyeyim kimiir tirbuwim simiirin ha nikworipukimaigigi mi iikamim kimiirin ti dimin

miiyik miiyikim kara n̄imbinim k̄imiir hauuwam kara wi simiir hauuwi k̄imiirin. Kara k̄imiir Adi Komiigin mi wiim k̄ima kariir ȳinisimk̄im.

8 Mi iikamim yipiki biiya Adi Komii kariiram naingwo t̄ibmiiyim mi tariinanin sima wi dimin biyie tiram kipi swoki aingwo. Dimusi rani, simiirin wipi tirbuwi, sima mi iikamim yipiki Adi Komii siir nikwowaisiyyim. Mi iikamim yipiki dimin biyiek̄i biyie tirim mi iikamim yipiki iikam nh̄irmi nisomsom aokaowim mi kamim yipiki hii wigmaka nanaeiyim mi t̄iriiginim yipiki nop min nanaowiyim mi t̄iriiginim yipiki iki uridyu bibiyeyim sim n̄inkin imiiyaeiyim mi t̄iriiginim yipiki niksiseiyim, sima whiekakarin wi ̄eyin paekakin siiya paekakin si nwowiyin wi siirrar namswokii. Mi ti dimin bibiyē h̄iriinanim yim nao kwisaka aeya. Iriig.

Om Jerusalem win ieya

9 Mi ti Adi Komii siir paekwosim iriiyar nwiso yipiki ti twowim dimin biyiek̄i biyeyim mhoiigi mhoiyya n̄imbiyamanim sima nwomaiyim simiir nonkwowim simiir nwirin siya bōnki kariirin, wit! Kara kariirin wiga yipiki wi inkamin sibsibnanin siir nonkwonaei pi saiir niisiimauuwi.

10 Mi siya kariir kwoinbudin siir ha haiyin mi krira ina yamwo mi krira k̄imidiniya mhiu komiiyin siir mhiu k̄iugikiu hir yami okwoki mi siya kariirin ina yisiimauugiyin om komii Jerusalem siirin. Ti om komiiyin Adi Komii siya n̄imbinin siirgisiirarin, siya ina yikiinainiyyin Adi Komii siir om hirankar.

11 Mi Adi Komii siir dimin kibiyin paenan niuyaeiyin ini siirar yiuyakiyin mi siya bimb̄uwi

rani, ini siiyan jaspa dapiyin ini siir hiriinan ywowin yipiki iikamkin sim sainiyin umir komii. Mi ti om komiiyin ini opnaina io karamaeya siyayan nwowa ini sair hiriinan sinimnankiyin.

¹² Mi hiira ti om komii iiir nidiyokiyokaiya ya harua harua rani mi anoim sair nwowim iur whiskwo. Mi Adi Komii siir paekwosim iur nwiso ini ti ano iur whis owiir waikaowim. Mi Isrel simiir piugan iur kwiso simiir inigim ini ti ano imiirar winitimamakiuwim.

¹³ Mi ta hiira sair mirmii mirmiyyim kwiigim mi ti mirmii mirmii kwiyyim simiirin anowim whoim whoima bidi ywonamim.

¹⁴ Sima ta hira sairin siiya komii komii iur nhiso simiir idwo haigin mireenamka. Mi aposel kam iur nwiso simiir inigim kamim ti inkamin sibsibnanin siirim, simiir inigim ini ti siiyam simiir idwo hir nwowim.

¹⁵ Mi Adi Komii siir paekwosimin yipiki ti digworaekwowim simiir boinmauuin kariir siya paekopin golni nonkwokwowin whira nonkwowi. Mi ti paekopin yio ti om komiiyin siir haigin kimairkin mi sair ano ikim mi hir aeyar.

¹⁶ Mi ti om komii siir prieiya mi sair bwaeya aka yo ini hirii hiriinankinar ywowo. Mi ti om komiiyin siir haigin kimairgiyin pariga yimbiyam 2,400 kilomita siir prieiya mi sair bwaeya mi sair prieiya koua siya mi am aeya yim ini hirii hiriinankinar ywowim.

¹⁷ Mi Adi Komii siir paekwosimin siya ta hir airin ina haigin kimairin. Mi siya ta hira sair prieiya koua saeya namkiya siya haigin kimaira siir paekop iiir inkamin dimin haigin kimairiyin

siir hiriinan mi siya ina yisiimauugiyin mi pariga yimbiyam siir prieiya koua hiriir namkiya 55 mita.

¹⁸ Mi ta hira Adi Komii siya türkiya yipiki ti om komii iir nidiyokiyokaiya siya sairin siiyan jaspa dapiyin siir nonkwokwoka. Mi ti omin siirin Adi Komii siyar miriigin golni mi siya ini opnainan sinimnankiyin.

¹⁹ Mi ta hira Adi Komii siya haigin miriiya ti siyam simiir idwo mi ti siiyam yim hinin hiniingim biigi biiyan siiyan yio jaspakin. Mi siiya nhis akan yio minkin sapaia mi yio ti siiyan yio yhiuwinankin mi yhiuwinanwao rani. Mi siiya nhoumakan yio agetkin. Mi siya whisinankin mi siiya nhuiii akan yio minkin emeralkin mi yio prainankin.

²⁰ Mi siiya irriyar akan yio whisinan paridnan wokiirimtiowin yio min dapikin sadonikis mi siiya irriyar nhirakan yio paridnankin mi yio min dapikin konilian mi siiya irriyar nhisakan yio wirnankin mi yio min dapikin krisolait mi siiya irriyar nhoumakan yio min dapikin beril mi yio irripi hiriinan prainankin. Mi siiya irriyar nhuiiiakan yio min dapikin topas mi siya prainankin mi siya ini sa ywowin mi siiya iuurakan yio min dapikin Krisopres mi siya prainan whisinan bidi wokiirimtioin. Mi siiya iuur nhirakan yio min dapikin haiasin mi siya prainankin mi prainan wao bi nwokin yio ini sa ywowin. Mi siiya iuur nhisakan yio min dapikin, ametis mi siya paridnankin mi siya paridnan wao rani, ini sa ywowin.

²¹ Mi Adi Komii siya ta hira saiir anowim mikinim umir komii sainiyim min dapiyim pian si-

irarar nonkwokwokim. Mi ano whiekakim simiir yapayapan ti pian siirrarar nonkwokwokim. Mi siyiun om komiiya hiriir namiyin yio golim yipiki opnainan sinimnaniyim simiirrarar haiginkin.

22 Mi kara ti om komii iiirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya sairin wara bi kigin. Dimusi rani, Biyan Inkam Komii siirsika. Adi Komiiyin kirie komiigakin mi ti inkamin sibsibnanin hinda tindan ini sowar kigirkakin mi iikamim simiir whwonkam idan ini sowar mi owo mi ta hiriinan saiirsika tiki omin omaka Adi Komii siir inig hainaniya hiriinankak paninsi ywosi, iikamim sima hainanam Adi Komii siir inig iiir.

23 Adi Komii siir dimin kibiyin paenan niuyaeyin ti om komii iiirin siyar niuyaesi. Mi ti inkamin sibsibnanin siir dimin kibiyin paenan niuyaeyin yio ini yiuqidnan ywowin mi ti om komii iiirin siyar niuya haiginiuwi mi ta hiriinan saiirsika, bie bwano hapairin paninsi whwoyasi.

24 Mi iikamim omom omomiyim sima niti mi sima ti sowiir dimin kibi komii komiiyim paenan niuyaeyim ti om komii iiir nwowim simiir kigi mi sima wa niti mi wa mi ami hinda tinda. Mi inkam komii komiiyim yipiki dimin taemin whiekakim simiir kigirkakiyim sima wi umir kasakasa hainani rani, ti om komii iiirin.

25 Mi sima ta hira saiir anowim ti tir nwowim simiirin wi haiginkou rani. Dimusi rani, wi niigak wara nwo rani. Wi nabie arar nwowski.

26 Mi dimin taeminim yipiki iikam imma piuaii mi simiir umir ikim, yim wi iki iikamim omom omo manim ti nu iiirar nwowirkakim wi sima hainanii mi ti digworaekwowim sima hainanii, wi ti om komiiyin siir yaina hir ini haigigigi.

27 Mi iikamim ti om iiirin wi dimin biyieyim nhwo n̄iginiiga Adi Komii siya nwowiyim wi ti om iiir haininopkainam tani. Mi iikamim yipiki iinokiiinokin dimin biyie tiriyim mi ti iikamim yipiki n̄ksisaeiga n̄iniuwiyim mi ti h̄iriinan iikamim wi ti om iiir wara napn̄inopkainam tani. Mi wi ti iikamim yipiki simiir inigim ta yokwowa ti inkamin sibsibnanin siir aiir nwowim wi sima simar napn̄inopkainami ti om iiirin. Yim ti iikamim yim Adi Komii siya n̄imbin imma saika h̄iriayar nwoyokiyokiikaeyamanim iinokiiinok. Iriig.

22

1 Mi mhoiyya ti Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosimin kariirin siya ȳisiimauu opa iikam whink̄insiis haiginiuwiya wadie sima sibgu owam. Mi taka opa Biyan Inkam Komii siir ipiyya h̄iranki n̄itka maeyauwa Adi Komii siya n̄idwokaiiya mi ipiyya inkamin sibsibnanin siya mi idwokaiiya aka.

2 Mi ta opa ini hindara kigiguskiya mi saeya ini siyuim simiir yapa yapar nakiinaniyam digim, siyuin siir bopwonau. Mi ieyin siir iegbid kwiso paeki bidi yinkin okwokwonamwo. Mi simiir paenidim iikam imiirin sima tiri wadie sibgu oyokiyokiikaeyamim. Mi biewi biewiyim ti paeyim idip idipin iuur kwisa budigim. Bwan bwanim sima paenidkinar budikim mi ti paeyim simiir kwowim iikamim makak makakim nupai nupaiyim ti nu iiirar nwowirkakim simiirin wi sima n̄inimniski haiginiuwi wadie sima sibgu owam iinokiiinokin.

3 Mi dimin taeminim biiyanim ti nuin siirim niki tioidwomaigiyim, yim wi Adi Komii siya digiguskii siya mi inkamin sibsibnan ikin sowa wi ti om komii iiir nwowi iikamim simiir kigirkakam. Mi sima sowiir inigin wi hiriinan saiirsi hainani.

4 Mi ti iikamim wi siir whwonkam iiir kigi mi siya siir inigin wi simiir mwo imiir hainmimakiuwi.

5 Mi tapaiirin wi niisimki wara swoki omimin tani. Mi iikamim wi sikwo pae minam naingwo rani, sikwo pae minaka niriya apam siyu iiirin mi wi bieyam mi aingwo rani, ninomor kou hirin. Mi Biyan Inkam Komiiyin Adi Komiii siya wi hir nwowi mi bie siir maeyauwa wi siya kisina owi mi wi siyar niuya iskii mi iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna apiyim sima wi iikamim iikam kigirkakiyim wi simiir hiriinan nwoyokiyokihaeyami inokininokin. Iriig.

Jisis siya wi sipi swoki itsauswi

6 Mi Adi Komii siir paekwosim siya boinki kariirin, tiki yaiyim war i kira winaowidin yim kaimwokikaimwowaigim wi hiriinanar nimbiyami. Mi Biyan Inkam Komiiyin Adi Komii siyan yipiki wi profet kamim simiir kwoinim simiir hiurworwokaii mi sima wi siir yai aiir nwoki anaakninkiihaiginiuim. Siya siir paekwosim imiir bidi yikrokiyim mi sima ha nitim mi iikamim yipiki siir yai imiir wakaeyokna apiyim siya yauuni anaakninkiihaiginiuni dimin taeminim yipiki wi nimbiyami.

7 Jisis siya ti hinina boinkikin kima hoimgakar wakaeki. Kara nitam tiri. Mi ti iikamim yipiki kariir yaiyim ta yokwo aiir nwowim simiir

wakaeyoknam mi ha nāngwo tibmiiyim, sima
wi mārgimārgar nwowi.

8 Kara Jonkin mi tī digworaekwɔwim kara kigim
mi tī yaiyim kara mī wakaekim. Mī tī dimin
taeminim kara kigim mī kara wakaeyim simiir
mhoiiyan kara ogmwo kimidiniya tī paekwosimin
yipikin kariir n̄isiisimauuin tī dimin taemin imiir
siir igmiiga kingiinar ini waisi h̄iui.

9 Mī siya kimidiniya kariir bōnki, tikī dimin
taeminim simiir kipi tir. Kara Adi Komii siir
mii aiir m̄iriigin iikam kimiir h̄iriinan ir̄ipa
kima hāngiriyu owiya kimiir Adi Komiiyin
saika, kimiir piugana saiir iikamim nāngwo
tibmiiyim. Mī iikamim yipiki Adi Komii siir
yai aiir bōnm̄imauwiyim mī t̄iriiginim yipiki
iinok̄iinokin ta yai aiir s̄ibgu waekaeyoknaeiyim
siir yokwo aiir wīna, kr̄ima whiekakarin Adi
Komii siir m̄iyan iikamkim. Kariir kipi hainan!
Adi Komii siirrar hainan iski.

10 Mī siya ina yimpiwirwir bōnkripkaiyin
kariirin, Adi Komii siir yaiyim ta yokwo aiir
nwowim simiirin kipi haigiprakai. Dimusi rani,
tikī iiyim ini kingiin nitim tī dimin taemin ima
nimbiyamanim.

11 Tī digworaekwɔwim wī kimimin tanı wa
kwimbiyamsasauwi. Mī iikamim yipiki dimin
bibiyie tirim yim wī simiirar kintirinu tirkripkaii.
Mī iikamim yipiki dimin biyieyim simiiram
nāngwowim yim wī simiiram mar kintirinu
aingwokwo kripkaii. Mī iikamim yipiki dimin
miyik tirim, yim wī simiirar kintirinu tirkripkaii.
Mī tī iikamim yipiki wadie nwowim, yim wī wadie
hiriayar kintirinu okripkaii.

12 Jisis siya boin, kira wakae. Kara nitam swoki tiri. Kara niti, kara wi iikamim simiir digworaek-wowim simiir nauni onkwoni. Mi kara simiirin wi nwoksi hauuwim dimin taemini dimi biiya sima tirim mi ti tariinan sima tir ikim.

13 Karaigrin bii nwowin mi mhoiiya wi karar swoki okii mhoiigi mhoiyyin. Biiya kara biiyar nwowin kara dimin taeminar mi tirkin mi mhoiiya simiirin wi kara sibgu tiri.

14 Mi iikamim yipiki. Adi Komii siir yai aiilar naingwo tibmiyim yim ini iikamim yipiki simiir yiis imiir hiisokiyim mi wadie ha nwokiiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi iikamim ti hiriinan nwowi sima wi maigimaigra nwowi dimusi rani, Adi Komii siya simiirin wa kigninkin apninpokaigi ti omin siir ano imiir napninpokainam ti paeyim simiir paenidim yipiki iikam imiir whinkinsiis haiginiuwiyim sima nokwoyokiyokiiyim wi simiir whinaei.

15 Mi iikam bibiyieyim yipiki simiir kwoin imiirar napiyim sima mi iikamim yipiki nop nanaowiyim mi iikamim yipiki hii priinanae priinanaeiyim mi tiriiginim yipiki iikam nhirmi nisomsom aokaowiyim mi tiriiginim yipiki uridyiu bibiyieyim sim ninkinimiyyaeiyim mi tiriiginim yipiki yai priiyiksasaeiyim mi ti hiriinan iikamim yim wi ti om komiyyin siir ano imiir napninpokainam tani. Yim wi idowiya hiar nwowi.

16 Jisis kara wi kariir paekwosim iir nikropki mi siya niti siya wi yaiyim iikamim Adi Komii siir piugana saiirim iki omom omomim simiir nwowim wi simiir nanaakninkiihaiginiwi. An

Kara Devidni piugana saiirgin mi an kara siir piugana saiir yiiniekin. An Kara ini nauunin ninomor kou whwoyawiiyin mi nugak aiilar nadigiuyakwokiyin ini siir hiriinan ywowin.

¹⁷ Adi Komii siir naeyiuin mi inkamim sibsibnan nwo ikin, siir piugana saiir iikamim mi wiga yipiki siir wignan nwowa, sima iikam imiirin ti hinina boinkikim, kima wit. Ti iikamim yipiki ti yai imiir wakaeyim sima ha boinki, kima wit. Mi iikamim yipiki kwoinki haeiyim yim ha wit ta opa yipiki iikam imiir whinkinsiis haiginiuwana sima sibgu oyokiyokiikaeyamam saiir kwuyaeyam. Mi sima wi hinda niinga niinga priikwiyaei wi umir aka nwo rani. Iriig.

Nikopkaigyan yai aeya

¹⁸ Kara Jonkin. Kara iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyim kimiir boinkii mi ti digworaekwowim yipiki wi mhoiiya nimbimbiyami ta yokwo aiir nwokaiyim, kara kimiirin pi igao yai hinina boinkii, iikamim yipiki yaeya yai nhirkim ti yaiyim ta yokwo aiir nwokaiyim simaka ninkin winkii mi simiirin wi Adi Komii siya nonkwobumbuninkini ya yokwo aeya boina saiir hiriinan.

¹⁹ Mi ti yaiyim yipiki kara winkiyim ta yokwo aiir nwowim simiirin iikam nhirkim niinaki mi mhoiiya simiir digworaekwowim yipiki ti pae iir nwokaiyim yipiki iikam imiir whinkinsiis haiginiuwiyin wadie sima nokwoyokiyokiikaeyamam inokininokin yim wi Adi Komii krimiir Wanin siya swokaihai. Mi siya simiirin wi ti siir om komiiyin wi siir hir kigninkin o rani. Niingaka.

20 Mi inkamin yipiki yai imiir nanaakninkiiyin siya boin, ih, kara wi kapi nitsauuwi. Biyan Inkam Komii Jisis, krima whiekakarin kwoin whirua nwokikim mi ha boinkikim, kira ha witsau.

21 Kara ha naingwowi krímir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siya dimin taemin miiyiki miyyik imiirar tirkin iikam kimiirin siir yai imiir napam. Friig.

**Yai Wîn Kibiya
The New Testament in the Sepik Iwam Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long
Niugini**

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f